

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

INFORMACIJA O STANJU JAVNE ZADUŽENOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
na dan 31.12.2010. godine

Sarajevo, mart 2011. godine

SADRŽAJ

UVOD	4
1. VANJSKA ZADUŽENOST BOSNE I HERCEGOVINE	5
1.1. Stanje vanjske zaduženosti na dan 31.12.2010. godine	5
1.2. Struktura vanjske zaduženosti BiH prema kreditorima	5
1.3. Vanjska zaduženost u odnosu na period nastanka obaveza – dinamika zaduživanja kroz period 1996. – 2010. godine	6
1.4. Vanjska zaduženost (novi krediti) po sektorima/namjeni korištenja kredita	8
1.5. Kreditni uslovi	9
1.6. Valutna struktura kredita	11
1.7. Pregled neangažovanih kreditnih sredstava i troškova po osnovu neangažovanih sredstava - commitment fee	12
1.8. Servisiranje vanjskog duga	13
1.9. Plaćene obaveze po osnovu vanjskog duga kroz period	15
1.10. Projekcija obaveza po dospelju	15
1.11. Pregled projekata u pripremi i u postupku odobravanja	17
1.12. Pokazatelji vanjske zaduženosti	17
1.13. Analiza stanja i pokazatelja održivosti vanjskog duga u idućem periodu po pretpostavljenim scenarijima	18
2. UNUTRAŠNJA ZADUŽENOST BOSNE I HERCEGOVINE	22
3. POKAZATELJI JAVNE ZADUŽENOSTI	26
4. GARANCIJE PO OSNOVU VANJSKE I UNUTRAŠNJE ZADUŽENOSTI BiH	28
4.1. Državna garancije	28
4.2. Garancije entiteta i Distrikta Brčko	28
5. ZADUŽENOST NEVLADINOG SEKTORA	29
6. ZAVRŠNE NAPOMENE	30
ZAKLJUČAK	33

POPIS PRILOGA

PRILOG 1 Analitički pregled kreditnih zaduženja Bosne i Hercegovine po osnovu vanjskog duga	34
PRILOG 2 Pregled neangažovanih sredstava po odobrenim kreditima i plaćeni commitment fee	39
PRILOG 3 Kopije razmjenjenih dopisa Ministarstva finansija i trezora BiH s ministarstvima finansija entiteta po osnovu neangažovanih sredstava – commitment fee u 2010. godini	43
PRILOG 4 Pregled projekata koji su u postupku odobravanja i u pripremi	50
PRILOG 5 Pregled stanja unutrašnjeg duga općina, gradova i kantona sa stanjem na dan 31.12.2010. godine	56
PRILOG 6 Pregled stanja garantovanog duga Federacije Bosne i Hercegovine	64
PRILOG 7 Pregled izdanih saglasnosti Ministarstva finansija Republike Srpske u 2010. godini za zaduženja općina i gradova po osnovu jamstava	66
PRILOG 8 Analitički pregled stanja nevladinog vanjskog duga za period 2008 - 2010. godine	68

UVOD

U skladu sa zakonskim odredbama, a koje se odnose na izvještavanja, Informacija predstavlja javnu zaduženost Bosne i Hercegovine iskazanu na dan 31.12.2010. godine, a na temelju podataka kojima raspolaže Ministarstvo finansija i trezora BiH.

Pokazatelji i stanje vanjskog, odnosno javnog duga Bosne i Hercegovine, ni u posmatranoj 2010. godini nisu zabrinjavajući, ali dinamika zaduživanja u posljednje dvije godine, kao i namjena kreditnih zaduženja, upućuju na posebnu pažnju.

Imajući navedeno u vidu, predmetna informacija, za razliku od prethodnih, pored informisanja o dosadašnjem stanju javne zaduženosti, daje analizu stanja zaduženosti u periodu 2011.-2014. godine. Analiza se zasniva na pretpostavkama stanja vanjske zaduženosti i obaveza po osnovu servisiranja vanjskog duga koje bi dospijevale u pretpostavljenim situacijama u odnosu na bruto društveni proizvod i izvoz, te njihove implikacije na pokazatelje vanjske zaduženosti. Također se daje projekcija servisiranja vanjskog duga u odnosu na projekcije prihoda od neto indirektnih poreza u pretpostavljenim slučajevima.

Na bazi navedenog, a s ciljem eliminisanja potencijalnih uzroka pogoršanja indikatora održivosti vanjskog duga, odnosno javnog duga Bosne i Hercegovine, predmetna informacija sadrži i napomene u kontekstu zaduživanja u idućem periodu.

1. VANJSKA ZADUŽENOST BOSNE I HERCEGOVINE

1.1. Stanje vanjske zaduženosti na dan 31.12.2010. godine

Zaključno sa 31.12.2010. godine stanje vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine iznosi 6.249.392.794 KM (3.195.263.798 EUR-a)¹.

Navedeni iznos uključuje kredite čiji je nositelj obaveza Bosna i Hercegovina, te kredite koje su direktno ugovorili entiteti i koji su direktni nositelji obaveza po istima. Istovremeno, svaka kategorija vanjskog duga alocirana je na korisnike, tj. entitete, Distrikt Brčko i na institucije BiH². Analitički pregled vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine dan je u prilogu Informacije (Prilog br. 1).

Tabela 1. Stanje vanjske zaduženosti BiH na dan 31.12.2010. godine u KM

Opis	Iznos zaduženja	od toga alocirano na			
		FBiH	RS	BD BiH	Institucije BiH
BiH (nosilac obaveze)	6.136.797.211	3.963.167.955	2.134.569.247	11.294.642	27.765.367
Direktni dug entiteta	112.595.583	104.967.846	7.627.737	0	0
Ukupno	6.249.392.794	4.068.135.801	2.142.196.984	11.294.642	27.765.367

1.2. Struktura vanjske zaduženosti BiH prema kreditorima

Sa 31.12.2010. godine u stanju vanjske zaduženosti Bosna i Hercegovina po strukturi kreditora i dalje bilježi najveću zaduženost prema međunarodnim finansijskim institucijama u iznosu od 65,91% od ukupne zaduženosti, i to:

- WB (Svjetska banka - IBRD, IDA) 38,35%,
- IMF (Međunarodni monetarni fond) 12,35%
- EIB (Evropska investicijska banka) 8,39%,
- EBRD (Evropska banka za obnovu i razvoj) 6,82%.

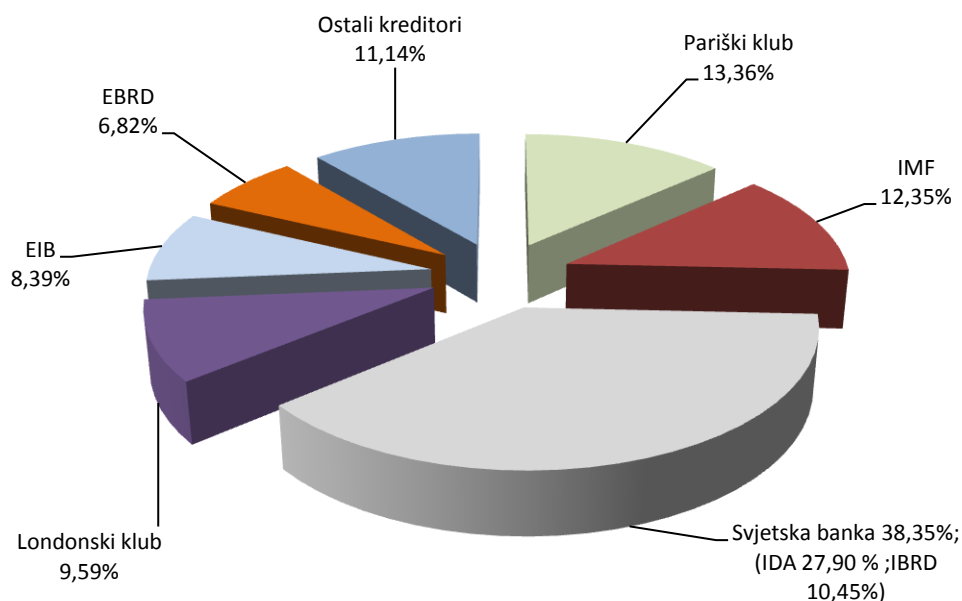
Značajne stavke zaduženosti Bosne i Hercegovine čine i naslijeđeni komercijalni dugovi prema Pariškom klubu kreditora sa učešćem od 13,36% te dug prema Londonskom klubu kreditora sa učešćem od 9,59%. Učešće ostalih kreditora³ u stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine je 11,14%.

¹Podaci nisu konačni - shodno metodologiji izvještavanja, konačnim podacima se smatraju podaci utvrđeni nakon 180 dana od dana izvještavanja. Preračun izvršen po srednjem kursu po kursnoj listi CBBiH broj 257 od 31.12.2010. godine

²Za institucije BiH: kredit EBRD 35288; kredit „I“ Belgijske vlade

³Ostale kreditore čine: Kraljevina Španija 1,33%, Evropska komisija 1,19%, Republika Portugal 1,12%, Vlada Japana 1,12%, IFAD 1,02%, Izvozno-uvozna banka Koreje 0,84%, KFW 0,66%, Austrijska banka 0,58%, Razvojna banka Vijeća Evrope 0,57, Raiffeisen bank AG 0,52%, Kuvajtski fond 0,50%, OFID (OPEC) Fond 0,40%, Saudijski razvojni fond 0,39%, Fortis banka 0,37%, Banka za privredu i Austrijska pošta 0,28%, Eurofima 0,13% i Vlada Belgije 0,11%.

Grafikon 1. Struktura vanjskog duga po kreditorima

1.3. Vanjska zaduženost u odnosu na period nastanka obaveza – dinamika zaduživanja kroz period 1996. – 2010. godine

U odnosu na period nastanka obaveza, vanjska zaduženost Bosne i Hercegovine se posmatra kao:

- „stari dug“ (dug nastao do 02.04.1992. godine) i
- „novi dug“ (dug ugovoren poslije 14.12.1995. godine).

Sa 31.12.2010. godine učešće „starog duga“ u ukupnom stanju vanjske zaduženosti iznosi 32% ili 2.026.202.604 KM, dok se 68% ukupnog stanja vanjske zaduženosti odnosi na „novi dug“, odnosno 4.223.190.190 KM. (Tabela 2. i grafikon 2.)

Dinamiku zaduživanja BiH karakterizira rast vanjske zaduženosti u periodu 1996. - 2001. godine, što je rezultat regulisanja „starog duga“ (IBRD, Pariški klub, Londonski klub, EUROFIMA, EIB, Razvojna banka Vijeća Evrope) i novog zaduživanja, kojeg, uglavnom, čini prvi kredit IMF-a i krediti Svjetske banke - IDA.

U periodu 2002. - 2008. godine nije bilo značajnijih oscilacija u stanju vanjske zaduženosti, koja se u navedenom periodu „kretala“ na nivou od oko 4 milijarde KM.

Značajniji rast vanjskog zaduživanja primjetan je u 2009. godini, što je uglavnom rezultat angažiranja prve tranše stand-by aranžmana IMF-a i aktiviranja opcionog dijela duga prema Londonskom klubu povjeritelja.

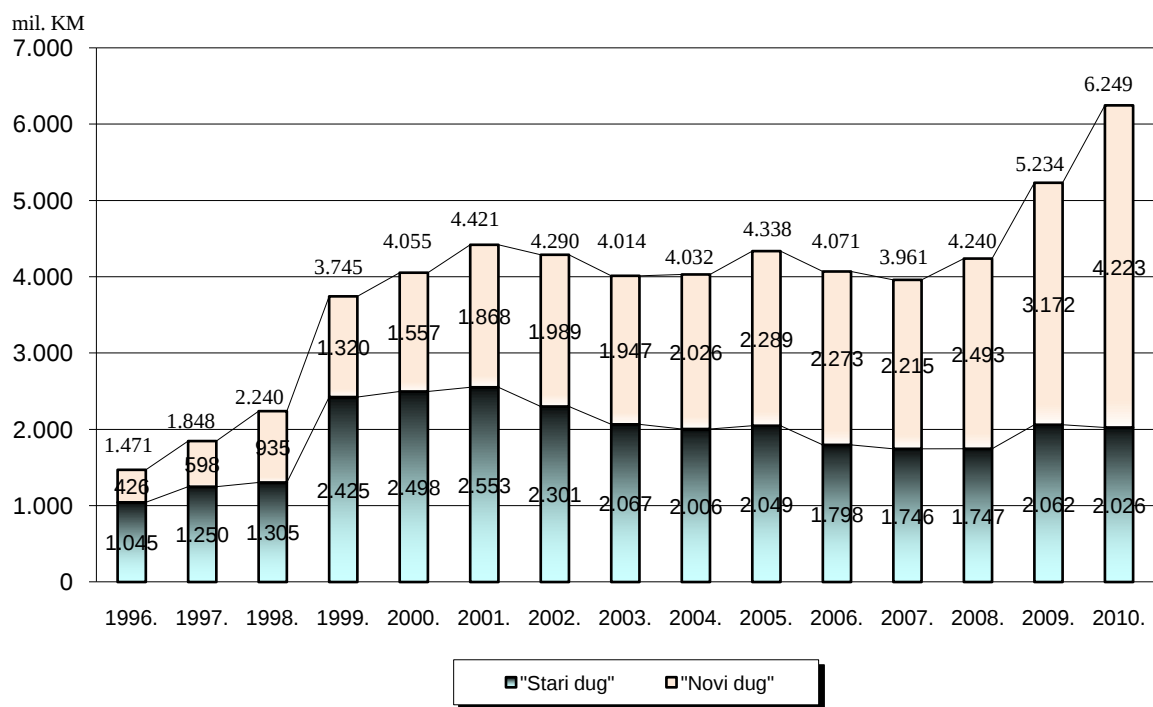
Iskazano povećanje stanja vanjske zaduženosti sa 31.12.2010. godine u odnosu na 31.12.2009. godine, iznosi 1.015.290.963 KM, odnosno 19,40%. Navedeno povećanje zaduženosti rezultat je „povlačenja“ druge, treće i četvrte tranše stand-by aranžmana IMF-a u iznosu od 355,1 milijun KM, angažiranja dijela kredita Evropske investicijske banke - 171,3 miliona KM, angažiranja kredita

Svjetske banke - 232,1 miliona KM, kredita EBRD-a - 114,3 miliona KM, kao i ostalih kredita od više kreditora (KfW, Kraljevina Španija...) u iznosu od cca 110 miliona KM. Pored navedenog, uzrokom povećanja stanja vanjske zaduženosti su i razlike nastale osciliranjem valutnih kurseva (cca 250 mil. KM).

Tabela 2. Ukupan vanjski dug Bosne i Hercegovine po periodu nastanka obaveza (mil. KM)

Godina	"STARI DUG"		"NOVI DUG"		UKUPNO (mil. KM)
	(mil. KM)	(%)	(mil. KM)	(%)	
1996.	1.045	71%	426	29%	1.471
1997.	1.250	68%	598	32%	1.848
1998.	1.305	58%	935	42%	2.240
1999.	2.425	65%	1.320	35%	3.745
2000.	2.498	62%	1.557	38%	4.055
2001.	2.553	58%	1.868	42%	4.421
2002.	2.301	54%	1.989	46%	4.290
2003.	2.067	51%	1.947	49%	4.014
2004.	2.006	50%	2.026	50%	4.032
2005.	2.049	47%	2.289	53%	4.338
2006.	1.798	44%	2.273	56%	4.071
2007.	1.746	44%	2.215	56%	3.961
2008.	1.747	41%	2.493	59%	4.240
2009.	2.062	39%	3.172	61%	5.234
2010.	2.026	32%	4.223	68%	6.249

Grafikon 2. Kretanje vanjskog duga kroz period 1996. - 2010. godine

1.4. Vanjska zaduženost (novi krediti) po sektorima/namjeni korištenja kredita

Cijeneći značaj vanjskog zaduživanja sa stajališta namjene ulaganja, kao pokazatelja efikasnosti ulaganja, daje se pregled vanjskog zaduživanja (po osnovu „novog duga“) kroz period, a uz učešće određenih sektora u stanju vanjske zaduženosti. (Tabela 3, grafikom 3).

Tabela 3. Namjena kredita u stanju vanjske zaduženosti po osnovu „novog duga“

Krediti za Godina	Infrastruktura ⁴		Javni sektor ⁵		Privredne djelatnosti ⁶		Ukupno "novi dug" (mil.KM)
	(mil.KM)	(%)	(mil. KM)	(%)	(mil. KM)	(%)	
1996.	134,97	32%	246,85	58%	43,99	10%	425,82
1997.	277,14	46%	246,08	41%	74,82	13%	598,04
1998.	397,96	43%	435,86	47%	101,30	11%	935,13
1999.	540,35	41%	627,48	48%	152,23	12%	1.320,06
2000.	482,53	31%	904,91	58%	170,02	11%	1.557,46
2001.	620,51	33%	1.067,74	57%	179,96	10%	1.868,21
2002.	624,51	31%	1.069,82	54%	295,00	15%	1.989,33
2003.	633,31	33%	970,65	50%	343,44	18%	1.947,40
2004.	739,29	36%	929,12	46%	357,27	18%	2.025,68
2005.	956,22	42%	931,17	41%	401,65	18%	2.289,04
2006.	935,55	41%	935,89	41%	401,65	18%	2.273,09
2007.	968,36	44%	690,39	31%	556,35	25%	2.215,10
2008.	1.217,00	49%	731,00	29%	545,00	22%	2.493,00
2009.	1.508,64	48%	1.120,17	35%	543,23	17%	3.172,04
2010.	1.899,57	45%	1.724,89	41%	598,73	14%	4.223,19

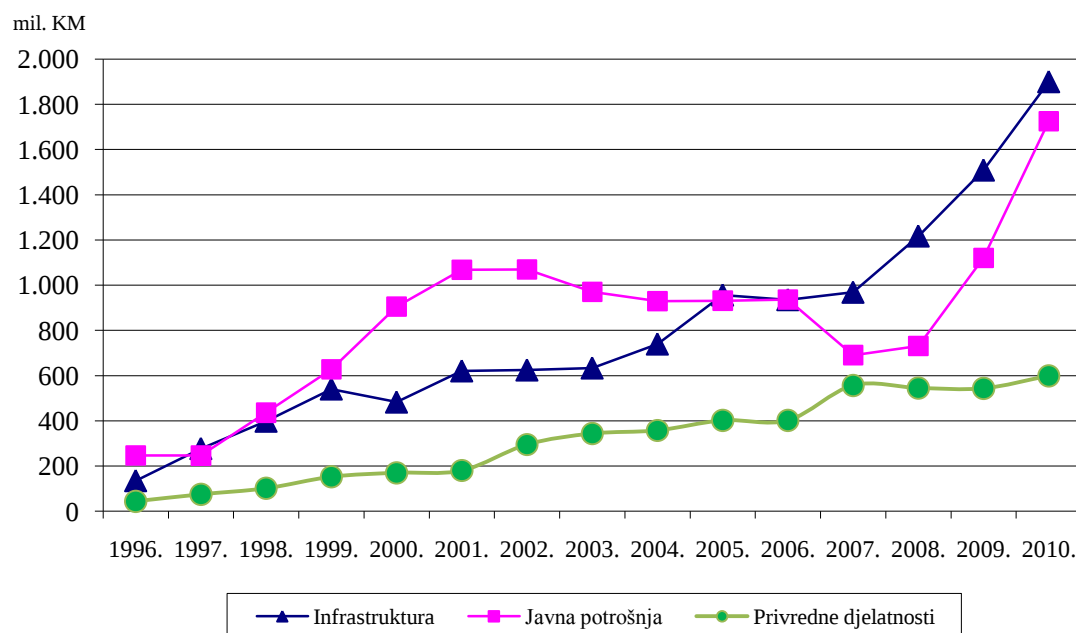
Iz naprijed navedene tablice vidljivo je značajno učešće kreditnih sredstava u infrastrukturu i javni sektor sa 45%, odnosno 41%, dok je učešće kredita angažiranih za privredne djelatnosti značajno manje, i u 2010. godini iznosilo je 14%.

⁴Infrastruktura obuhvata kredite za podršku sljedećim projektima: telekomunikacije, projekti za vodu, nabavku vozova i vagona, električna energija, cestovna infrastruktura, željeznice, sanacije cesta, javni radovi, lokalno grijanje, plin, stanovanje, lokalni razvoj, transport, projekat hitne rekonstrukcije, upravljanje čvrstim otpadom, projekti cestovne infrastrukture i sigurnosti u BiH itd.

⁵Javni sektor obuhvaća kredite za podršku sljedećim projektima: obrazovanje, žrtve rata, razminiranje, kulturno naslijeđe, zdravstveni sektor, projekti za prilagođavanje socijalnom sektoru, razvoj općina, stand-by aranžman (IMF), pomoć izbjeglim i raseljenim osobama, makrofinansijska pomoć (Evropska komisija), pomoć socijalnom sektoru, krediti za podršku budžetu itd.

⁶Privredne djelatnosti obuhvataju kredite za podršku sljedećim projektima: lokalne inicijative, demobilizacija, projekti za farme, industrija, šumarstvo, izvozna podrška preduzećima, podrška privatizaciji banaka, trgovina i transportne olakšice, projekti za zapošljavanje, lokalne inicijative, tehnička pomoć u privatizaciji, prilagođavanje poslovnog ambijenta, krediti za privatni sektor, razvoj male poljoprivrede, razvoj i zaštita šuma itd.

Grafikon 3. Namjena kredita u odnosu na stanje «novog duga» kroz period 1996. - 2010. godine

1.5. Kreditni uslovi

Većinu „novih“ kredita koji su odobreni Bosni i Hercegovini i dalje karakterizira povoljan kreditni aranžman s „grace“ periodom i rokovima otplate, te fiksnom i relativno niskom kamatnom stopom.

Tabela 4. prikazuje ukupan iznos zaduženja Bosne i Hercegovine po osnovu „starog“ i „novog duga“, vrstu kamate u kojoj su krediti ugovoreni, njihovo učešće u ukupnom zaduženju, kao i trenutno stanje duga po fiksnoj i varijabilnoj kamati, a kako slijedi:

- kamatna stopa ukupno ugovorenih kredita
 - 1,45% - prosječna kamatna stopa
 - 55,93% - kredita s fiksnom kamatnom stopom
 - 44,07% - kredita s varijabilnom kamatnom stopom
- kamatna stopa ugovorenih kredita po osnovu „starog“ duga
 - 1,72% - prosječna kamatna stopa
 - 45,90% - kredita s fiksnom kamatnom stopom
 - 54,10% - kredita s varijabilnom kamatnom stopom
- kamatna stopa ugovorenih kredita po osnovu „novog“ duga
 - 1,32% - prosječna kamatna stopa
 - 60,75% - kredita s fiksnom kamatnom stopom
 - 39,25% - kredita s varijabilnom kamatnom stopom

Tabela 4. Kamatna struktura vanjskog duga Bosne i Hercegovine

Ukupni dug	Stanje duga			Od toga	
	Ukupno	"u otplati"	u „grace” periodu	s fiksnom k.s.	s promjenjivom k.s.
Iznos KM	6.249.392.795	3.755.795.784	2.493.597.011	3.495.490.469	2.753.902.327
% učešće	100,00	60,10	39,90	55,93	44,07
Prosječna kamatna stopa %	1,45			1,48	1,41

Od toga “stari dug”	Stanje duga			Od toga	
	Ukupno	“u otplati”	u „grace” periodu	s fiksnom k.s.	s promjenjivom k.s.
Iznos KM	2.026.202.605	1.988.351.046	37.851.559	930.050.387	1.096.152.218
% učešće	100,00	98,13	1,87	45,90	54,10
Prosječna kamatna stopa %	1,72			2,41	1,14

Od toga “novi dug”	Stanje duga			Od toga	
	Ukupno	"u otplati"	u „grace” periodu	s fiksnom k.s.	s promjenjivom k.s.
Iznos KM	4.223.190.190	1.767.444.738	2.455.745.452	2.565.440.081	1.657.750.109
% učešće	100,00	41,85	58,15	60,75	39,25
Prosječna kamatna stopa %	1,32			1,14	1,59

Kada se uzmu u obzir sva kreditna zaduženja Bosne i Hercegovine, prosječno ugovoreni rok amortizacije kredita je 24,4 godina, prosječno „grace“ period je 6,8 godina, a prosječna otplata postojećih kreditnih zaduženja je 17,6 godina⁷.

⁷Radi se o aritmetičkom prosjeku izračunatom na bazi postojećih ino kredita.

1.6. Valutna struktura kredita

Većina vanjskog duga (88%) ugovorena je u najčešće korištenim valutama: EUR, SDR (Special Drawing Rights⁸) i USD. (Tabela 5.). Valutna struktura ugovorenih kredita sa 31.12.2010. godine u odnosu na 31.12.2009. godine ne bilježi značajna odstupanja.

U strukturi stanja vanjskog duga sa 31.12.2010. godine učešće ovih triju valuta je značajnije (91%), s povećanim učešćem SDR-a (za 4,63%) i smanjenim udjelom EUR-a (za 2,54%) u odnosu na prethodnu godinu. Razlozi izmijenjene valutne strukture u stanju duga najvećim dijelom su rezultat «povlačenja» ugovorenih i odobrenih kredita u SDR-u.

Navedeno ukazuje na povećanu izloženost promjenama nominalnog iznosa stanja vanjske zaduženosti u zavisnosti kretanja kursa EUR-a prema SDR-u, USD i drugim valutama u odnosu na 2009. godinu.

Ukoliko se posmatra valutna struktura otplate kredita, uočljivo je većinsko učešće dviju valuta, odnosno EUR-a i USD, i to u 2009. godine oko 90%, a sa 31.12.2010. godine oko 96%, pri čemu se bilježi rast plaćanja u EUR-ima u 2010. godini u odnosu na prethodnu godinu. Pri ovome treba imati u vidu da se kao efektivna za osiguranje plaćanja obaveza prema kreditu IMF-a, čija je obračunska valuta SDR, koristi EUR, što je jedan od razloga povećanja sudjelovanja EUR-a u servisiranju duga.

Tabela 5. Valutna struktura kredita

Valuta	Valutna struktura ugovorenih kredita		Valutna struktura stanja duga		Valutna struktura otplate kredita	
	2009. godina	2010. godina	2009. godina	2010. godina	2009. godina	2010. godina
EUR	50,80%	50,48%	45,11%	42,57%	55,02%	63,01%
SDR	29,70%	27,75%	33,99%	38,62%	-	-
USD	10,76%	9,72%	11,83%	10,24%	35,04%	32,75%
CPU	4,90%	4,98%	5,01%	4,72%	-	-
Ostale valute ⁹	3,84%	7,07%	4,06%	3,85%	9,94%	4,24%
UKUPNO	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

⁸SDR- Specijalna prava vučenja, obračunska jedinica koju koristi IMF, Svjetska banka i nekoliko drugih međunarodnih finansijskih institucija. Sastoji se od košare valuta koju sačinjavaju (Dolar 41,9 %, Euro 37,4 %, japanski Yen 9,4 % i britanska Funta 11,3 %)

⁹Ostale valute čine: JPY, KRW, CHF, KWD, SAR, CAD, SEK, DKK, GBP

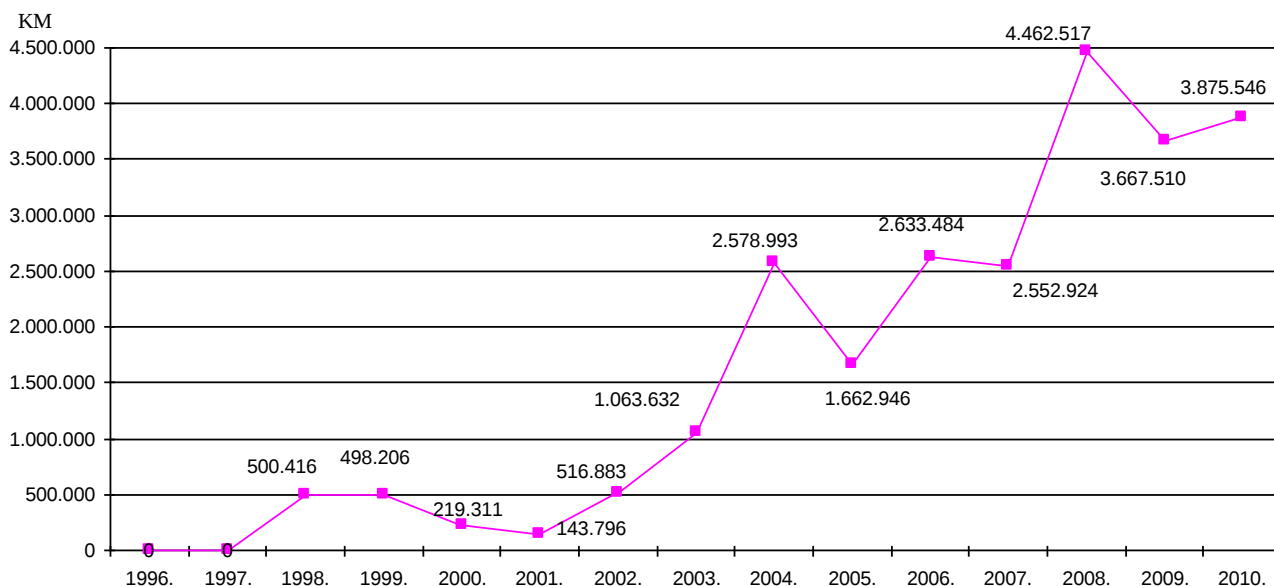
1.7. Pregled neangažovanih kreditnih sredstava i troškova po osnovu neangažovanih sredstava - commitment fee

Zaključno sa 31.12.2010. godine ugovoreno je vanjskih kredita u ukupnom iznosu od 9.552.771.632 KM¹⁰. Od tog iznosa angažovano je 7.220.161.612 KM, a očekuje se angažiranje 2.332.610.020 KM (Prilog 1).

Servisiranjem dugova na temelju kreditnih zaduženja po dospelju, izuzev dospjelih glavnica, kamata, servisnih troškova i provizija na odobrene kredite, dio sredstava plaća se na ime troškova za neangažirana sredstva - commitment fee.

Prilog 2 informacije daje pregled neangažovanih kreditnih sredstava po kreditorima i projektima, te ukupno plaćene obaveze po osnovu ovog troška, a grafikon 4. kretanje troškova commitment fee-a u periodu 1996. - 2010. godine.

Grafikon 4. Kretanje troškova commitment fee-a u periodu 1996. - 2010. godine

Analiza isplate predmetnih troškova u iznosu od 3.875.546 KM tokom 2010. godine, ukazuje da se 91,02% navedenog iznosa odnosi na troškove po projektima, odnosno odobrenim kreditima EBRD-a (3.527.687 KM), KfW 6,88% (266.478 KM), Kraljevina Španija 1,18% (45.634 KM), Raiffeisen Bank 0,74% (28.783 KM), itd. Kao što je već navedeno, Prilog 2 ove informacije daje ukupan pregled dosada neangažovanih kreditnih sredstava po kreditorima i projektima, te ukupno plaćene obaveze po osnovu ovih troškova. Istovremeno je dan pregled datuma efektivnosti, kao i datuma zatvaranja kredita, a što ukazuje na eventualna kašnjenja angažiranja, odnosno korištenja odobrenih sredstava¹¹. Iz tablice (Prilog 2) vidljivo je da tokom 2010. godine najveći iznos po osnovu troškova commitment fee-a (1.756.984 KM) plaćen po kreditu EBRD-a za projekt "Koridor Vc".

Također je vidljivo da je kredit postao efektivan 25.02.2009. godine, dok je zatvaranje kredita u skladu s dinamikom provedbe predviđeno za 31.12.2012. god.

¹⁰Navedeni iznos ne uključuje ugovorene i otplaćene kredite do posmatranog perioda

¹¹Izvor: Ministarstvo finansija i trezora BiH, Sektor za saradnju s finansijskim institucijama

Značajan iznos troškova (711.730 KM) po ovoj osnovu plaćen je za projekat "Željeznice 2", koji je postao efektivan 07.02.2006. godine, dok je datum zatvaranja ovog kredita sa 30.06.2009. godine produžen do 31.12.2011. godine.

Ostaje otvoreno pitanje dinamike angažiranja odobrenih kredita, koja u slučaju zastoja u fazi provedbe kredita, tj. realizacije projekta, pretpostavlja veće troškove na neangažovani dio kredita (commitment fee). Pri ovome treba imati u vidu da commitment fee predstavlja trošak koji se obračunava sukladno sa generalnim uslovima nekih od kreditora (EBRD, Svjetska banka, KfW, Raiffeisen Bank i dr.), i kao takav ugrađen je (uglavnom) u standardne uslove poslovanja inokreditora.

Visina obračunatih sredstava po osnovu ovog troška, prije svega, ovisi od visine ugovorenih sredstava, datuma efektivnosti sredstava, ali u najvećoj mjeri od realiziranja ugovorene dinamike implementacije projekata za čiju namjenu su sredstava i posuđena.

Slijedom navedenog, visina troškova commitment fee-a ovisi od stupnja izvršenja ugovorenih projekata. Pri ovome se napominje da se u većini slučajeva radi o velikim infrastrukturnim projektima koji zahtijevaju značajna finansijska ulaganja, a da je implementacija istih uglavnom u ingerenciji entiteta, odnosno Jedinica za implementiranje projekata (PIU).

Naime, za angažiranje sredstava po odobrenim kreditima, zaduženi su krajnji korisnici kredita, prvenstveno u entitetima i to putem resornih ministarstava ili za to određenih PIU jedinica.

U tom kontekstu, a za potrebe pripreme sveobuhvatne informacije, upućen je dopis vladama entiteta, odnosno ministarstvima finansija entiteta u cilju dobijanja obrazloženja sporog "povlačenja" odobrenih sredstava po kojima se plaćao commitment fee tokom 2009. i 2010. godine. Obrazloženja dobivena po navedenim upitima su sastavni dio ove Informacije (Prilog 3).

1.8. Servisiranje vanjskog duga

Tokom 2010. godine nastavljen je višegodišnji trend redovnog izmirenja obaveza po osnovu servisiranja vanjskog duga Bosne i Hercegovine.

Sve dospjele obaveze po vanjskom dugu, a po kojima je Bosna i Hercegovina nositelj obaveza u periodu 01.01. - 31.12.2010. godine, izmirene su bez zaostataka u ukupnom iznosu od 300,88 miliona KM.

Pri tome je 146,45 miliona KM utrošeno za otplatu „starog duga“, odnosno 48,68 %, a za otplatu novog duga 154,38 miliona KM ili 51,32 %.

Posmatrano po kreditorima, za otplatu „starog duga“ najviše je isplaćeno Londonskom klubu kreditora 63,68 miliona KM, Svjetskoj banci - IBRD 47,79 miliona KM, Pariškom klubu kreditora 27,40 miliona KM, te EUROFIMI 7,58 miliona KM.

U isplaćenom iznosu obaveza po osnovu novog duga participiraju:

EBRD 57,91 miliona KM, WB-IDA 38,64 miliona KM, EIB 25,15 miliona KM, IMF 11,00 miliona KM, Evropska komisija 4,74 miliona KM, Fortis bank 3,52 miliona KM, Vlada Japana 2,88 miliona KM, Saudijski fond 2,72 miliona KM, KfW 1,84 miliona KM, dok je ostalim kreditorima¹² isplaćeno 5,98 miliona KM.

¹²Ostali kreditori: IFAD, Exim bank Korea, OPEC, Vlada Španije, CEB, Belgija, UniCredit Bank Austria, Raiffeisen bank i BAWAG.

U strukturi plaćenog iznosa udio isplaćene glavnice čini 70,25 % ili 211,37 miliona KM, a na otplatu kamate, servisnih i drugih troškova, te bankarskih provizija odnosi se 89,51 milion KM ili 29,75 % ukupno plaćenog iznosa.

Tabela 6. Pregled plaćenih obaveza po osnovu vanjskog duga za period 1.1. - 31.12.2010. godine iskazan po strukturi (glavnica, kamata, servisni i ostali troškovi), čiji je nositelj obaveza BiH¹³

Kreditor	Plaćeno u 2010. godini u KM		
	Glavnica	Kamata, servisni i drugi troškovi	Ukupno
“Stari dug”			
Londonski klub kreditora	52.092.140,01	11.587.587,07	63.679.727,08
Svjetska banka (IBRD)	37.310.525,21	10.478.842,84	47.789.368,05
Pariški klub kreditora	12.582.645,50	14.819.554,07	27.402.199,57
Eurofima	7.042.275,34	537.709,02	7.579.984,36
Ukupno plaćene obaveze po “starom dugu”	109.027.586,06	37.423.693,00	146.451.279,06
“Novi dug”			
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	46.470.015,06	11.439.402,87	57.909.417,93
Svjetska banka (IBRD)	0,00	21.448,70	21.448,70
Svjetska banka (IDA)	26.719.799,19	11.922.195,27	38.641.994,46
Evropska investicijska banka (EIB)	15.666.459,90	9.481.264,08	25.147.723,98
Međunarodni monetarni fond (IMF)	0,00	11.000.848,92	11.000.848,92
Evropska komisija	3.911.660,00	829.186,51	4.740.846,51
Fortis banka	3.058.452,47	459.938,42	3.518.390,89
Saudijski fond za rekonstrukciju i razvoj	2.222.184,15	498.817,30	2.721.001,45
Vlada Japana	2.367.055,65	510.346,09	2.877.401,74
OPEC	489.322,57	384.818,79	874.141,36
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)	1.045.928,49	442.613,90	1.488.542,39
Vlada Španije	0,00	746.480,58	746.480,58
KFW	0,00	1.838.454,31	1.838.454,31
Izvozno-uvozna banka Koreje (Exim bank)	0,00	876.150,13	876.150,13
Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)	0,00	653.739,37	653.739,37
Austrijska banka	0,00	378.880,68	378.880,68
Belgija	388.290,87	0,00	388.290,87
Banka za rad i privredu (Bawag)	0,00	208.145,28	208.145,28
Raiffeisen banka	0,00	349.211,64	349.211,64
Ukupno plaćene obaveze po “novom dugu”	102.339.168,35	52.041.942,84	154.381.111,19
UKUPNO PLAĆENE OBAVEZE	211.366.754,41	89.465.635,84	300.832.390,25
Provizije i bankarski troškovi		43.221,65	43.221,65
SVEUKUPNO	211.366.754,41	89.508.857,49	300.875.611,90

¹³Navedeni pregled odnosi se na servis vanjskog duga, gdje je nositelj obaveza BiH i ne uključuje podatke o servisiranju vanjskog duga po direktnim zaduženjima entiteta koji isti samostalno servisiraju.

U navedenom iznosu obaveza Federacija BiH participira sa 188,91 milion KM, Republika Srpska 108,99 miliona KM, Distrikt Brčko 0,12 miliona KM, te državne institucije BiH¹⁴ 2,86 miliona KM.

Tabela 7. Pregled plaćenih obaveza po osnovu vanjskog duga za period 01.01. - 31.12.2010. godine na mjesečnom i kvartalnom nivou (mil. KM)

Mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
Iznos plaćenih obaveza	5,14	15,61	16,55	19,08	24,55	67,35	8,02	16,74	16,06	20,97	23,41	67,39	300,88
Kvartal	I KVARTAL			II KVARTAL			III KVARTAL			IV KVARTAL			UKUPNO
Iznos plaćenih obaveza	37,31			110,97			40,82			111,77			300,88

1.9. Plaćene obaveze po osnovu vanjskog duga kroz period

Niže navedena Tabela br. 8. daje pregled plaćenih obaveza po osnovu vanjskog duga za period 2000. - 2010. godina sa strukturom plaćanja glavnica i kamata, servisnih i drugih troškova. Imajući u vidu da je većina kredita odobrenih Bosni i Hercegovini dospjela na naplatu, tj. da je istekao „grace“ period, učešće plaćenih glavnica u strukturi ukupno servisiranih obaveza, u odnosu na plaćene kamate, servisne i druge troškove, bilježi tendenciju rasta.

Tabela 8. Pregled plaćenih glavnica i kamata kroz period 2000. - 2010. godina¹⁵ (mil. KM)

		2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Bosna i Hercegovina	Glavnica	63,60	48,77	131,16	166,51	147,41	142,36	169,97	138,35	121,30	150,83	211,37
	Kamata serv.i dr.trošk.	134,24	129,24	103,87	87,70	79,32	88,10	99,58	100,74	108,75	95,05	89,51
	Ukupno (1)	197,84	178,01	235,03	254,21	226,73	230,46	269,55	239,09	230,05	245,88	300,88
Federacija BiH	Glavnica	0,00	0,00	0,00	1,10	1,47	1,83	2,20	2,22	21,76	2,81	2,97
	Kamata serv.i dr.trošk.	0,17	0,57	0,96	1,37	0,80	1,15	1,42	1,83	1,68	2,68	2,94
	Ukupno (2)	0,17	0,57	0,96	2,47	2,27	2,98	3,61	4,05	23,44	5,49	5,90
Republika Srpska	Glavnica	0,00	0,30	0,12	0,61	0,72	0,76	0,54	0,55	0,33	0,03	0,00
	Kamata serv.i dr.trošk.	0,00	0,00	0,00	0,13	0,24	0,24	0,29	0,27	0,26	0,25	0,25
	Ukupno (3)	0,00	0,30	0,12	0,75	0,96	1,00	0,82	0,82	0,59	0,28	0,25
Ukupno (1+2+3)		198,01	178,88	236,11	257,42	229,96	234,44	273,99	243,96	254,08	251,65	307,04

1.10. Projekcija obaveza po dospelju

Prema evidentiranim zaduženjima po osnovu vanjskog duga, a koji se vode u bazi podataka Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, daje se projekcija obaveza za 2011. godinu, kao i predviđanja za iduće period u dva scenarija.

¹⁴Za institucije BiH: kredit EBRD 35288; kredit „1“ Belgijske vlade

¹⁵Navedeni pregled odnosi se na servis vanjskog duga, gdje je nositelj obaveza BiH, kao i izravna zaduženja entiteta u čijoj ingerenciji je servisiranje istih.

- **Scenarij A**

Projekcija i predviđanja su izvedena na bazi postojećih zaduženja i uključuje već „povučene“ četiri tranše po SBA kod IMF-a (338,2 mil. SDR, odnosno oko 772,0 mil. KM), kao i direktna zaduženja entiteta (ne uključuje kredite u fazi pripreme i u postupku odobravanja).

Tabela 9. Projekcija i predviđanje obaveza po osnovu vanjskog duga za period 2011. - 2016. god.

(mil. KM)

OBAVEZE - VANJSKI DUG		Projekcija	Predviđanje				
		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Servisiranje vanjskog duga (uključene „povučene“ tranše po SBA kod IMF-a sa 31.12.2010. godine)	Glavnica	260,01	305,53	596,52	668,06	455,69	439,30
	Kamata	103,32	129,34	121,52	102,75	88,25	80,72
	Ukupno	363,33	434,87	718,04	770,82	543,94	520,02

- **Scenarij B**

Projekcija i predviđanja su izvedena na bazi postojećih zaduženja i uključuju, osim već „povučene“ četiri tranše po SBA kod IMF-a, i **projekciju „povlačenja“ preostalih tranši po SBA kod IMF-a**, kao i direktna zaduženja entiteta (ne uključuju kredite u fazi pripreme i u postupku odobravanja).

Tabela 10. Projekcija i predviđanje obaveza po osnovu vanjskog duga za period 2011. - 2016. godine (uključujući projekciju „povlačenja“ svih preostalih tranši po SBA kod IMF-a)

(mil. KM)

OBAVEZE - VANJSKI DUG		Projekcija	Predviđanje				
		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Servisiranje vanjskog duga (uključene i preostale tranše, tj ukupno odobreni iznos po SBA kod IMF-a.)	Glavnica	260,01	305,53	596,52	934,56	1.099,73	883,46
	Kamata	113,86	184,78	185,45	163,48	128,46	93,03
	Ukupno	373,87	490,30	781,97	1.098,04	1.228,19	976,49

Bosni i Hercegovini je odobreno korištenje kredita IMF-a u iznosu od 1.014,6 mil. SDR (oko 2.316,0 mil. KM). Zaključno sa 31.12.2010. godine od navedenog iznosa iskorišteno je 338,2 mil. SDR (oko 772,0 mil. KM) kroz tri „povlačenja“ (I. tranša u iznosu od 182,6 mil. SDR - 10.07.2009. godine; II. i III. tranša u iznosu od 121,7 mil. SDR - 26.03.2010. godine i IV. tranša u iznosu od 33,8 mil. SDR - 19.10.2010. godine). Po projekcijama¹⁶, „povlačenja“ preostalih tranši u ukupnom iznosu od 676,4 mil. SDR (cca 1.544,1 mil. KM) cijeli kredit bi mogao biti angažiran do kraja 2012. godine.

Imajući u vidu da je period otplate kredita po SBA kod IMF-a pet godina od datuma „povlačenja“ svake tranše, uključujući „grace“ period tri godine, te da se glavnica svake tranše otplaćuje u periodu od dvije godine u osam jednakih rata, eventualno angažiranje svih preostalih tranši će značajnije utjecati na procjene, odnosno projekcije obaveza po dospelju u idućem periodu.

¹⁶Procjena „povlačenja“ preostalih tranši SBA preuzeta od IMF-a (Ured rezidentnog predstavnika u BiH, novembar 2010. godine).

Iz naprijed navedenih Tabela 9. i 10. uočljivo je značajno povećanje obaveza po osnovu servisiranja vanjskog duga 2013. godine u odnosu na prethodne godine, a što je rezultat, između ostalog, dospjeća obaveza po SBA prema IMF-u, odnosno izuzetno značajnom povećanju obaveza 2014. i 2015. godine po scenariju B (Tabela 9). U slučaju scenarija B, 2014. i 2015. bi bile godine u kojima bi glavnina kredita dospjela na naplatu.

1.11. Pregled projekata u pripremi i u postupku odobravanja¹⁷

Projekti u postupku odobravanja obuhvaćaju projekte koji su u postupku pregovaranja s kreditorima, postupku odobravanja od strane kreditora, te projekte koji su zaključeni i nalaze se u postupku ratifikacije. Ukupan iznos kreditom finansiranih projekata sa 31.12.2010. godine, koji obuhvaća multilateralne i bilateralne kreditore iznosi **789.915.812,16 EUR**. Ovim je obuhvaćeno 28 projekata iz oblasti cestovne, željezničke, vodovodne i komunalne infrastrukture, energetike, zdravstva, poljoprivrede, bankarstva, kao i predviđena makroekonomska pomoć.

Projekti u pripremi odnose se na projekte u pripremi, kao i planirane projekte kako od strane domaćih institucija i korisnika projekata, tako i od strane kreditora. Ukupan iznos projekata u pripremi prema postojećim informacijama sa danom 31.12.2010. godine procenjen je na iznos od **473.801.204,00 EUR**.

U Prilogu br. 4 ove informacije daje se detaljan prikaz projekata, kreditora, kao i visine ugovorenih ili potrebnih sredstava za njihovu realizaciju.

1.12. Pokazatelji vanjske zaduženosti

Pokazatelji vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine kroz period 2007.-2010. godine se zadržavaju na održivim razinama¹⁸. Odnos stanja vanjskog duga u BDP sa cca 22,3% klasificira zemlju u kategoriju umjereno zaduženih zemalja, odnos stanja vanjskog duga i izvoza od 69,8%, ukazuje na umjereni stepen opterećenosti izvoza dugom, a odnos servisiranja vanjskog duga prema izvozu sa 3,4% i dalje ukazuje na stabilno stanje u kapacitetu otplate duga.

Pored navedenih pokazatelja relevantan i često korišten pokazatelj duga je i odnos servisiranja duga i budžetskih prihoda. U slučaju BiH, čini se intresantnim pokazatelj odnosa plaćenih obaveza po osnovu vanjskog duga i prihoda od indirektnih poreza, odnosno procentualni udjeli izuzetih sredstava za servis vanjskog duga u ostvarenim neto indirektnim porezima koji je u 2010. godini iznosio 6,7%.

¹⁷Izvor: Ministarstvo finansija i trezora BiH, Sektor za saradnju s finansijskim institucijama

¹⁸<http://siteresources.worldbank.org/INTRGEP2004/Resources/classification.pdf>

Tabela 11. Pokazatelji vanjske zaduženosti BiH za period 2007. - 2010. godina

	2007.	2008.	2009.	2010.
BDP (mil. KM) ¹⁹	23.357	26.175	27.547	27.991*
Izvoz roba i usluga (mil. KM) ¹⁹	7.829	8.610	7.827	8.951*
Vanjski dug (mil. KM)	3.961	4.240	5.234	6.249*
Servisiranje vanjskog duga (mil. KM)	244	254	252	307
Neto prihodi od indirektnih poreza na JRT UNO (mil. KM) ²⁰	4.657	4.927	4.371	4.586*
Vanjski dug / BDP (%)	17,0	16,2	19,0	22,3
Vanjski dug / izvoz roba i usluga (%)	50,6	49,2	66,9	69,8
Vanjski dug per capita ²¹ (KM)	1.031	1.104	1.362	1.626
Servisiranje vanjskog duga / izvoz roba i usluga (%)	3,1	3,0	3,2	3,4
Servisiranje vanjskog duga / Neto prihodi od indirektnih poreza na JRT UNO (%)	5,2	5,2	5,8	6,7

Napomena*: Procjene

1.13. Analiza stanja i pokazatelja održivosti vanjskog duga u idućem periodu po pretpostavljenim scenarijima

Pored ohrabrujućih pokazatelja po pitanju stepena i održivosti vanjskog duga, ostaje činjenica da je vanjski dug u posljednje dvije godine značajno povećan, a da projekcije servisiranja vanjskog duga u narednom periodu ukazuju na značajno povećanje godišnje rate za otplatu vanjskog duga u odnosu na dosadašnje. Imajući u vidu navedeno, izvedene su projekcije (predviđanja) stanja i servisiranja vanjskog duga u periodu 2011.-2014. godine u odnosu sa projekcijama (predviđanjima): BDP-a , izvoza (roba i usluga) i prihoda od neto indirektnih poreza. Izvedene projekcije pretpostavljaju sljedeće slučajeve:

Projekcije stanja i servisiranja vanjskog duga²² su izvedene u slučaju:

- **I)** angažiranja zaključenih kredita do 31.12.2010. godine i kredita u postupku odobravanja i pripremi (bez novih povlačenja SBA);

i

- **II)** angažiranja zaključenih kredita do 31.12.2010. godine i kredita u postupku odobravanja i pripremi, kao i angažiranja preostalog "nepovučenog" kredita po SBA (SDR 676,4 mil.)

¹⁹Izvori: BHAS - Tematski bilten 1, str. 64., prosinac 2010., za period 2007.- 2009. Projekcije DEP-a za 2010. god.

²⁰Izvor podataka UNO - Odjel za makroekonomsku analizu - Bilten br.64/65 studeni/prosinac 2010. godine.

²¹Izvor podataka: BHAS - Tematski bilten 2, Demografija, stranica 22, studeni 2010. godine.

²²Preračun izvršen po srednjem kursu po kursnoj listi CBBiH broj 257 od 31.12.2010. godine

Projekcije kretanja BDP-a, izvoza i prihoda se navode u scenariju: A, B i C, a kako slijedi:

- **Scenario A:** Projekcija kretanja BDP-a i izvoza (prema Direkciji za ekonomsko planiranje BiH, za period 2011.-2013. godine), projekcija o kretanju prihoda od neto indirektnih poreza (prema projekciji UNO, za period 2011-2013. godine), dok je za 2014. godinu (zbog nepostojanja podatka za 2014. godinu, a u cilju pripreme projekcije za naredne četiri godine) predviđen rast BDP-a od 7%, a izvoza i prihoda od 10%;
- **Scenario B:** Projekcija kretanja BDP-a prema IMF-u, a izvoz i prihodi od neto indirektnih poreza su manji u odnosu na scenario A srazmjerno smanjenju BDP ovog scenarija, u odnosu na scenario A;
- **Scenario C:** Kretanje pokazatelja se predviđa sa dvogodišnjom stagnacijom, tj. pokazatelji se 2011. godine i 2012. godine zadržavaju na nivou pokazatelja iz 2010. godine po scenariju B²³, odnosno 2013. godine i 2014. godine se zadržavaju na nivou pokazatelja iz 2012. godine po scenariju B. Prihodi od indirektnih poreza ostaju nepromijenjeni u odnosu na scenario B.

Pri ovome, smatra se značajnim istaći da se pitanje unutrašnjeg duga razmatra u posebnom odjeljku ove informacije, kao i cjelovita javna zaduženost, a što je neophodno imati u vidu radi stvaranja cjelovite slike za procjene kretanja pokazatelja javnog duga u narednom periodu.

²³BDP za 2010. godinu – 24.235 mil. KM (izvor IMF), izvoz za 2010. godinu – 7.750 mil. KM (izveden iznos)

I

Predviđanje stanja i servisiranja vanjske zaduženosti po angažiranju zaključenih kredita do 31.12.2010. godine i kredita u postupku odobravanja i pripremi

	2011.	2012.	2013.	2014.
Vanjski dug (mil.KM)	7.374,98	7.840,47	7.431,44	6.628,95
Servisiranje VD (mil.KM)	372,80	455,26	743,43	803,41

SCENARIO A	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil.KM)	29.398	31.722	34.243	36.640
Izvoz (mil.KM)	10.285	11.779	13.587	14.945
Prihodi na JRT UNO (mil.KM)	4.873	5.232	5.574	5.852
VD / BDP (%)	25,1	24,7	21,7	18,1
VD / Izvoz (%)	71,7	66,6	54,7	44,4
Servisiranje VD / Izvoz (%)	3,6	3,9	5,5	5,4
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	7,7	8,7	13,3	13,7

SCENARIO B	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil. KM)	25.336	27.268	29.417	31.509
Izvoz (mil. KM)	8.864	10.125	11.672	12.852
Prihodi na JRT UNO (mil.KM)	4.200	4.497	4.788	5.032
VD / BDP (%)	29,1	28,8	25,3	21,0
VD / Izvoz (%)	83,2	77,4	63,7	51,6
Servisiranje VD / Izvoz (%)	4,2	4,5	6,4	6,3
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	8,9	10,1	15,5	16,0

SCENARIO C	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil.KM)	24.235	24.235	27.268	27.268
Izvoz (mil.KM)	7.750	7.750	10.125	10.125
Prihodi na JRT UNO (mil. KM)	4.200	4.497	4.788	5.032
VD / BDP (%)	30,4	32,4	27,3	24,3
VD / Izvoz (%)	95,2	101,2	73,4	65,5
Servisiranje VD / Izvoz (%)	4,8	5,9	7,3	7,9
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	8,9	10,1	15,5	16,0

II

Predviđanje stanja i servisiranja vanjske zaduženosti po angažiranju zaključenih kredita do 31.12.2010. godine, kredita u postupku odobravanja i pripremi i preostalog "nepovučenog" kredita po SBA (SDR 676,4 mil.)

	2011.	2012.	2013.	2014.
Vanjski dug (mil.KM)	8.441	9.262	8.853	7.784
Servisiranje VD (mil.KM)	383	511	807	1.131

SCENARIO A	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil.KM)	29.398	31.722	34.243	36.640
Izvoz (mil.KM)	10.285	11.779	13.587	14.945
Prihodi na JRT UNO (mil.KM)	4.873	5.232	5.574	5.852
VD / BDP (%)	28,7	29,2	25,9	21,2
VD / Izvoz (%)	82,1	78,6	65,2	52,1
Servisiranje VD / Izvoz (%)	3,7	4,3	5,9	7,6
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	7,9	9,8	14,5	19,3

SCENARIO B	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil.KM)	25.336	27.268	29.417	31.509
Izvoz (mil.KM)	8.864	10.125	11.672	12.852
Prihodi na JRT UNO (mil.KM)	4.200	4.497	4.788	5.032
VD / BDP (%)	33,3	34,0	30,1	24,7
VD / Izvoz (%)	95,2	91,5	75,8	60,6
Servisiranje VD / Izvoz (%)	4,3	5,0	6,9	8,8
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	9,1	11,4	16,9	22,5

SCENARIO C	2011.	2012.	2013.	2014.
BDP (mil.KM)	24.235	24.235	27.268	27.268
Izvoz (mil.KM)	7.750	7.750	10.125	10.125
Prihodi na JRT UNO (mil.KM)	4.200	4.497	4.788	5.032
VD / BDP (%)	34,8	38,2	32,5	28,5
VD / Izvoz (%)	108,9	119,5	87,4	76,9
Servisiranje VD / Izvoz (%)	4,9	6,6	8,8	11,2
Servisiranje VD/Prihodi na JRT UNO (%)	9,1	11,4	16,9	22,5

2. UNUTRAŠNJA ZADUŽENOST BOSNE I HERCEGOVINE

Modaliteti izmirenja obaveza po osnovu unutrašnjeg duga prilagođeni su trenutnim ekonomskim mogućnostima entiteta, odnosno Distrikta. U principu, modeli koji se primjenjuju prolaze faze verifikacije i isplate, s tim da će se većinski dio obaveza izmiriti emisijom obveznica.

Kako još uvijek nije u potpunosti završena verifikacija obaveza po osnovu unutrašnjeg duga, upravljanje unutrašnjim dugom zasniva se na pretpostavkama o visini duga.

Prema podacima s kojima raspolaže Ministarstvo finansija i trezora, unutrašnji dug Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010. godine iznosi **3.202,04** mil. KM, s tim da ne obuhvaća obaveze po osnovu restitucije.

Tabela 12. Struktura unutrašnjeg duga Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010. godine²⁴ (mil. KM)

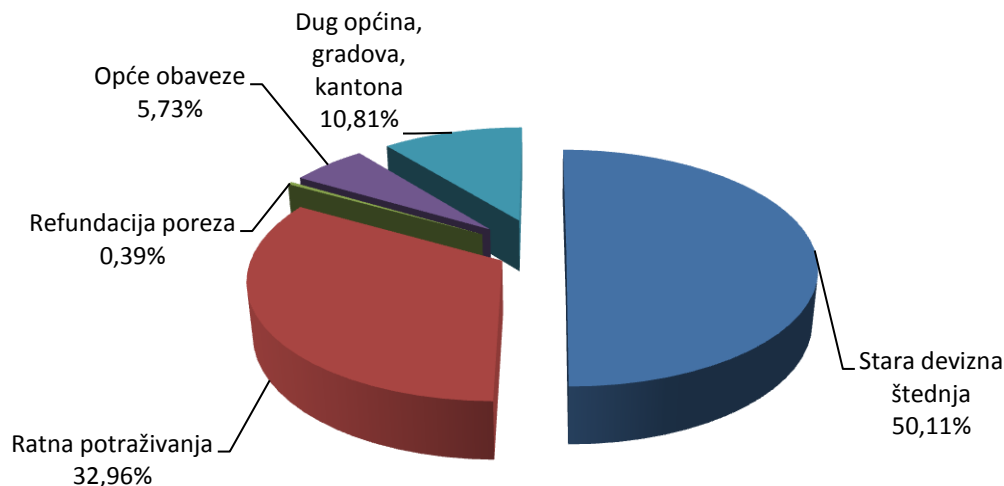
Vrsta obaveza	Federacija BiH	Republika Srpska	Distrikt Brčko	Ukupno
Stara devizna štednja	946,39	609,41	48,82	1.604,62
Ratna potraživanja	500,00	555,36	0,00	1.055,36
Opće obaveze ²⁵	13,17	170,30	0,00	183,47
Refundacija poreza općinama i fondovima po osnovu izmirenja poreza putem obveznica ²⁶	0,00	12,41	0,00	12,41
Dug općina, gradova, kantona ²⁷	125,42	220,76	0,00	346,18
Ukupno:	1.584,98	1.568,24	48,82	3.202,04

²⁴Izvor podataka: Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija Republike Srpske, Direkcija za finansije Brčko Distrikta BiH stanjem na dan 31.12.2010. godine

²⁵Opće obaveze: obaveze prema dobavljačima, mirovine, invalidnine, obaveze nastale u postupku privatizacije, izvršne sudske odluke i sl.)

²⁶Na temelju Uredbe o izmirenju poreznih obaveza putem obveznica Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/08, 58 /09, 38/10)

²⁷Stanje ostatka duga - glavnice, izvor podataka: Federalno ministarstvo finansija (Podaci o dugu i garancijama u FBiH na dan 31.12.2010. godine), Ministarstvo finansija Republike Srpske (Zaduženja općina i gradova Republike Srpske kod komercijalnih banka i zaduženja po osnovu emisije obveznica na dan 31.12.2010. godine)

UNUTRAŠNJI DUG na dan 31.12.2010. godine

- Obaveze po osnovu računa stare devizne štednje**

Prema raspoloživim podacima, 50,11% obaveza po osnovu duga (izuzimajući restituciju) čine obaveze po osnovu računa stare devizne štednje (1.604,62 mil. KM).

Nakon izvršene verifikacije i gotovinske isplate, u skladu s važećim entitetskim, odnosno propisima Brčko Distrikta²⁸, do kraja 2010. godine izvršene su emisije obveznica u ukupnom iznosu 731.200.099 KM, i to:

(mil. KM)

Entitet / Distrikt	Broj emisije /Datum emisije	Vrijednost		Isplaćeno do 31.12.10.		Rok dospjeća
		Glavnica	Kamate	Glavnica	Kamate	
Federacija BiH	I 30.09.2009.	346.515.271	22.625.558	102.194.152	7.721.222	30.09.2014.
	II 31.03.2010.	42.067.330	3.407.515	5.889.580	525.841	30.09.2015.
Σ		388.582.601	26.033.073	108.083.732	8.247.063	
Republika Srpska	I 28.02.2008.	209.742.717	14.419.812	104.871.358	10.487.135	28.02.2013.
	II 28.08.2009.	6.621.416	455.222	1.324.283	157.258	28.08.2014.
	III 30.09.2010.	81.721.367	5.618.344	-	-	20.09.2015.
Σ		298.085.500	20.493.378	106.195.641	10.644.394	
Brčko Distrikt	I 30.06.2009.	36.965.894	3.546.944	7.759.887	1.298.483	31.03.2015.
	II 31.07.2010.	7.566.104	725.985	718.372	94.576	31.03.2016.
Σ		44.531.998	4.272.929	8.478.259	1.392.059	
Ukupno po osnovu SDŠ		731.200.099	50.799.380	222.757.632	20.283.516	

²⁸Zakon o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje („Službeni glasnik BiH“ br. 28/06,76/06 i 72/07) je regulisao način izmirenja obaveza po ovoj osnovu na jedinstven način za cijelu Bosnu i Hercegovinu. Međutim, s obzirom na okolnosti koje su uslijedile, entiteti, odnosno Distrikt Brčko su obaveze po osnovu stare devizne štednje regulisali entitetskim zakonima, odnosno zakonom na nivou Brčko Distrikta s različitim rokom i modelima amortizacije duga.

Do sada su entiteti i Brčko Distrikt izmirili 30,46% obaveza po osnovu glavnice i 39,93% obaveza po osnovu kamate za do sada emitovane obveznice po osnovu računa stare devizne štednje, i to:

- Federaciji Bosne i Hercegovine: 27,81% - glavnice i 31,68% - kamata,
- Republika Srpska: 35,63% - glavnice i 51,94% - kamata,
- Brčko Distrikt: 27,81% - glavnice i 31,68% - kamata.

Sve obaveze po osnovu do sada emitovanih obveznica po osnovu stare devizne štednje bi trebale biti izmirene do 31.03.2016. godine.

• Obaveze po osnovu ratnih potraživanja

Obaveze po osnovu ratnih potraživanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj čine oko 32,96% obaveza po osnovu unutrašnjeg duga. Po osnovu ovog dijela unutrašnjeg duga, do kraja 2010. godine emitovane su obveznice u iznosu od 375.830.802 KM, i to :

Entitet / Distrikt	Broj emisije /Datum emisije	Vrijednost		Rok dospelja
		Glavnica	Kamate	
Federacija BiH	I 30.06.2009.	190.665.648	56.548.704	30.06.2023.
Σ		190.665.648	56.548.704	
Republika Srpska	I 30.06.2008.	40.764.772	6.420.452	30.06.2023.
	II 15.12.2008.	27.868.713	4.389.322	15.12.2023.
	III 30.10.2009.	80.545.470	11.477.729	30.10.2023.
	IV 15.06.2010.	35.996.199	5.129.458	
Σ		185.175.154	27.416.961	
Ukupno KM:		375.830.802	83.965.665	

Obveznice po osnovu ratne materijalne i nematerijalne štete u Republici Srpskoj emitovane su s „grace“ periodom od 5 godina za prve dvije emisije, odnosno 4 godine za druge dvije emisije uz kamatnu stopu 1,5% godišnje.²⁹ Do sada su izmirene obaveze po osnovu kamate u Republici Srpskoj u iznosu od 1.386.779 KM.

U Federaciji Bosne i Hercegovine po osnovu ratnih potraživanja emitovane su obveznice s „grace“ periodom od 9 godina uz kamatnu stopu 2,5% godišnje. Po osnovu kamate izmireno je 4.766.641 KM.

• Opće obaveze

Republika Srpska je i po osnovu **obaveza prema dobavljačima** emitovala dvije emisije obveznica u iznosu od 2.278.255 KM (I emisija - 1.735.962 KM dana 31.12.2007. godine i II emisija - 542.293 KM dana 15.12.2008.godine) rok dospelja 15 godina, „grace“ period 5 godina, uz kamatnu stopu 1,5%. Do sada je isplaćeno 58.370 KM na ime kamate po osnovu emitovanih obveznica za izmirenje obaveza prema dobavljačima.

²⁹Ministarstvo finansija Republike Srpske – Saopštenje za javnost, septembar 2010. godine

Po osnovu **izmirenja općih obaveza**, Republika Srpska je dana 22.12.2008. godine emitovala obveznice u iznosu od 2.908.047 KM s rokom dospjeća 15 godina, „grace“ periodom 5 godina i kamatnom stopom 1,5%, i po osnovu kamata je do sada isplatila 19.667 KM.

Obaveze Federacije Bosne i Hercegovine po osnovu općih obaveza iznose 13,17 mil. KM.

- **Refundacija poreza općinama i fondovima po osnovu izmirenja poreza putem obveznica Republike Srpske**

Vlada Republike Srpske je donijela Uredbu o izmirenju poreznih obaveza putem obveznica Republike Srpske, kojom se uređuju uslovi i postupak za izmirenje dospjelih poreznih obaveza nastalih do 31.12.2007. godine. Uredba se odnosi na obveznice Republike Srpske emitovane za izmirenje obaveza po unutrašnjem dugu, odnosno općih obaveza i materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih djelovanja.³⁰

Tabela 13. Pregled utrošenih obveznica za izmirenje poreza u periodu 01.01.2009. – 28.12.2010. godine³¹

Oznaka obveznice	Iznos emisije	Zamjenjeno za poreze 2009.	Zamjenjeno za poreze 2010.	Preostalo obveznica	% prenesenih obv. na RS
1	2	3	4	5	6=(3+4)/2
RSOD-O-A	1.735.962	84.076	0	1.651.886	4,84%
RSRS-O-A	40.764.772	13.594.355	563.171	26.607.246	34,73%
RSRS-O-B	27.868.716	5.130.347	817.739	21.920.627	21,34%
RSOD-O-B	542.293	35.367	4.525	502.401	7,36%
RSIO-O-A	2.908.047	1.834.582	2.481	1.070.984	63,17%
RSRS-O-C	80.545.470	12.440.347	5.991.141	62.113.982	22,88%
RSRS-O-D	35.996.199	0	5.960.890	30.035.309	16,56%
Ukupno KM:	190.361.456	33.119.074	13.339.947	143.902.435	24,41%

- **Unutrašnji dug općina, gradova, kantona**

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine³², na dan 31.12.2010. godine **unutrašnji dug kantona**³³ u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 80,44 mil. KM, dok unutrašnji **dug općina** u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 44,98 mil. KM.

Unutrašnja zaduženost **općina i gradova** Republike Srpske³⁴ kod komercijalnih banaka i zaduženja po osnovu emisije obveznica na dan 31.12.2010. godine iznosi 220,76 mil. KM, od čega 37,43 mil. KM po osnovu emisije obveznica općina, a 183,33 mil. KM dug prema komercijalnim bankama.

³⁰ Uredbu o izmirenju poreznih obaveza putem obveznica Republike Srpske „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/08, 58/09, 38/10)

³¹ Ministarstvo finansija Republike Srpske, obavijest (BLSE, januar 2011. godine)

³² Detaljan pregled unutrašnjeg duga općina, gradova, kantona dan u Prilogu br. 5.

³³ Izvor podataka: Federalno ministarstvo finansija (Podaci o dugu i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010. godine)

³⁴ Izvor podataka: Ministarstvo finansija Republike Srpske (Zaduženja općina i gradova Republike Srpske kod komercijalnih banka i zaduženja po osnovu emisije obveznica na dan 31.12.2010. godine)

- **Restitucija**

Značajno je napomenuti da pitanje **restitucije** još uvijek nije zakonski regulisano. Aktivnosti u vezi s pripremom Nacrta zakona o denacionalizaciji na nivou BiH su u toku. Zakonska rješenja na nivou države moraju osigurati ekonomsku i fiskalnu održivost Bosne i Hercegovine, uključujući oba njezina entiteta i Distrikt Brčko, te da se ponuđena rješenja zasnivaju na zajedničkom interesu Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta Brčko. Prema Studiji izvodljivosti restitucije u Bosni i Hercegovini, finansijska restitucija može se, uz uslov održanja makroekonomske stabilnosti i budžetske održivosti, definirati u opsegu od 1.620 mil. KM do 1.980 mil. KM, odnosno u osnovnom iznosu od 1.801 mil. KM.³⁵

3. POKAZATELJI JAVNE ZADUŽENOSTI

Stanje javne zaduženosti Bosne i Hercegovine, a na bazi raspoloživih podataka, sa 31.12.2010. godine iznosi 9.451,20 mil. KM. Navedeni iznos čini zbroj ukupnog stanja vanjske i unutrašnje zaduženosti kako slijedi u tabeli:

Tabela 14. Stanje javne zaduženosti Bosne i Hercegovine sa 31.12.2010. godine (mil. KM)

Opis		Iznos zaduženja	od toga alocirano na:			
			Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko Distrikt	Institucije BiH
Vanjski dug	BiH nositelj obaveze	6.136,80	3.963,17	2.134,57	11,29	27,77
	Direktni dug entiteta	112,60	104,97	7,63	0,00	0,00
	Ukupno	6.249,39	4.068,14	2.142,20	11,29	27,77
Unutrašnji dug	Stara deviz. štednja	1.604,62	946,39	609,41	48,82	-
	Ratna potraživanja	1.055,36	500,00	555,36	-	-
	Opće obaveze	183,47	13,17	170,30	-	-
	Refundacija poreza opć. i fond po osnovu izmirenja poreza putem obveznica	12,41	-	12,41	-	-
	Dug općina, gradova i kantona	345,95	125,19	220,76	-	-
	Ukupno	3.201,81	1.584,75	1.568,24	48,82	0,00
JAVNI DUG BiH		9.451,20	5.652,89	3.710,44	60,11	27,77

³⁵Prijedlog Zakona o denacionalizaciji, Ministarstvo pravde, juli 2009. godine, www.mpr.gov.ba

Tabela 15. Pokazatelji javne zaduženosti Bosne i Hercegovine kroz period

	2007.	2008.	2009.	2010.
Vanjski dug (mil. KM)	3.961	4.240	5.234	6.249
Servisiranje vanjskog duga (mil. KM)	244	254	252	307
Unutrašnji dug (mil. KM) ³⁶	4.865	3.161	3.038	3.202
BDP (mil. KM) ³⁷	23.357	26.175	27.547	27.991
Izvoz roba i usluga (mil. KM) ³⁷	7.829	8.610	7.827	8.951
Vanjski dug / BDP (%)	17,0	16,2	19,0	22,3
Vanjski dug / Izvoz roba i usluga (%)	50,6	49,2	66,9	69,8
Vanjski dug per capita ³⁸ (KM)	1.031	1.104	1.362	1.626
Servisiranje vanjskog duga / Izvoz roba i usluga (%)	3,1	3,0	3,2	3,4
Unutrašnji dug / BDP (%)	20,8	12,1	11,0	11,4
Javni dug (mil. KM)	8.826	7.401	8.272	9.451
Javni dug / BDP (%)	37,8	28,3	30,0	33,8
Javni dug per capita ³⁸ (KM)	2.297	1.926	2.152	2.459

Značajniji rast vanjske zaduženosti se bilježi tokom 2009. i 2010. godine. U odnosu na 2008. godinu, 2009. godina bilježi povećanje zaduženosti za 23,4%, dok se 2010. godine vanjska zaduženost povećava za dodatnih 19,4%, odnosno za 1.015.290.963 KM. Povećanje duga u 2010. godini najvećim dijelom rezultat je „povlačenja“ tranši stand-by aranžmana IMF-a u iznosu od 344.963.205 KM. Također, osciliranja valutnih kurseva, s obzirom na sve značajnije učešće SDR-a i USD u valutnoj strukturi stanja vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine, imalo je značajan utjecaj na njezino povećanje u 2010. godini.

Unutrašnja zaduženost, također, bilježi povećanje i isto sa stanjem na dan 31.12.2010. godine iznosi 3.202,04 miliona KM, dok je javna zaduženost 9.451 miliona KM.

Vanjski dug per capita iznosio je 1.626 KM, dok je iznos javnog duga per capita u 2010. godini 2.459 KM.

Imajući u vidu da je projicirani BDP za 2010. godinu 27.991 miliona KM, učešće javnog duga u bruto društvenom proizvodu BiH iznosilo je oko 34%. Navedeni odnos ostaje u okvirima mastriškog kriterija, tj. u „dopuštenih“ do 60% BDP-a.

³⁶Unutrašnji dug u 2010. godini uključuje i direktni dug gradova, općina i kantona

³⁷Izvori: BHAS-Tematski bilten 1, str. 64., prosinac 2010., za period 2007. - 2009. Projekcije DEP-a za 2010. god.

³⁸Izvor podataka: BHAS -Tematski bilten 2, Demografija, stranica 22, studeni 2010. godine.

4. GARANCIJE PO OSNOVU VANJSKE I UNUTRAŠNJE ZADUŽENOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

4.1. Državna garancije

Bosna i Hercegovina je kao jamac 2005. godine prihvatila sporazum o kreditiranju za projekat pitke vode za Tuzlu preradom vode iz vještačkog jezera Modrac, na iznos od 5.800.000 EUR-a („Službeni glasnik BiH“, broj 5/05). Kreditor je Izvozno-uvozna banka Mađarske, Federacija BiH je podjamac, a krajnji korisnik kredita JKP Vodovod i kanalizacija Tuzla. Kredit je zaključen na period od 13 godina uključujući „grace“ period od 4 godine, uz godišnju kamatnu stopu od 2,72%. Kamata se plaća od 2005. godine, a otplata po glavnici planirana je u periodu 2009. - 2018. godine. Krajnji korisnik je do sada redovito izmirivao obaveze po ovom kreditu.

Stanje duga po ovom jamstvu na dan 31.12.2010. godine iznosi 9.075.051 KM.

Zaključno sa 31.12.2010. godine u završnoj fazi su izdavanja jamstava Bosne i Hercegovine za projekte koje je odobrila Europska banka za obnovu i razvitak u ukupnom iznosu od 80.000.000 EUR-a, i to:

- Jamstvo za Agenciju za osiguranje depozita BiH u iznosu od 50.000.000 EUR (Jamstvo je ratificirano, a u toku je osiguranje Odluke o izdavanju garancije i izdavanje pravnog mišljenja),
- Jamstvo za Zračnu luku Sarajevo na iznos od 25.000.000 EUR (Jamstvo je upućeno na ratifikaciju) i
- Jamstvo za Vodovod i kanalizacija Bijeljina od 5.000.000 EUR (Jamstvo je upućeno na ratifikaciju).

4.2. Garancije entiteta i Distrikta Brčko

U skladu sa odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama, Ministarstvo finansija i trezora BiH je donijelo Uputu o prikupljanju podataka i vođenju evidencija o državnom dugu, državnim garancijama, te dugu i garancijama entiteta i Brčko Distrikta.

Obzirom da je dostavljanje ovih podataka, od strane entiteta, započelo u 2010. godini, način izvještavanja je različit (ostaje obaveza usuglašavanja načina izvještavanja), te postoji rezerva po pitanju vrste jamstava (vanjska ili unutrašnja, u slučaju podataka dostavljenih od strane Ministarstva finansija Republike Srpske), kao i izdavača garancije (u slučaju podataka dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija BiH). Na bazi dostavljenih i raspoloživih podataka o izdatim garancijama :

- stanje jamstvenog vanjskog duga Federacije BiH sa 31.12.2010. godine iznosi 92.992.728,54 KM³⁹, a po osnovu unutrašnjih jamstava 122.022.794,22 KM⁴⁰;

³⁹92.992.728,54 KM (od toga 78.917.839,27 KM za J.P. „Željeznice FBiH“ ; garancije Kantona Federacije BiH- 56.715,35 KM , a garancije Općina/ Gradova 14.018.173,92 KM)

⁴⁰122.022.794,22 KM (od toga 48.895.750,00 KM za J.P. Međunarodni aerodrom „Sarajevo“, jamstvo Kantona Federacije BiH 44.978.493,52 KM , a garancije Općina / Gradova 28.148.550,70 KM).

- izdate su saglasnosti Ministarstva finansija Republike Srpske u 2010. godini za zaduženja općina i gradova po osnovu jamstava, zaključno sa 30.09.2010. godine u iznosu od 16.085.622,25 KM;
- zaključno sa 31.12.2010. godine, a na bazi dostavljenih informacija nije bilo izdatih jamstava za zaduženje javnog sektora u Distriktu Brčko.

Izdata garancije države i garancije entiteta po osnovu vanjskog i unutrašnjeg duga, nisu uključene u ukupno stanje javne zaduženosti, obzirom da ne predstavljaju dug Bosne i Hercegovine, kao ni entiteta, već potencijalni dug, koji će biti plaćen u slučaju neizmirivanja obaveza od strane krajnjeg korisnika.

U Prilogu br. 6 naveden je analitički prikaz stanja duga Federacije BiH po osnovu izdanih jamstava za zaduženja kantona i javnih poduzeća, zaključno sa 31.12.2010. godine.

U Prilogu br. 7 naveden je pregled izdanih saglasnosti Ministarstva finansija Republike Srpske u 2010. godini za zaduženja općina i gradova po osnovu jamstava, zaključno sa 30.09.2010. godine.

5. ZADUŽENOST NEVLADINOG SEKTORA

Ministarstvo finansija i trezora BiH je na osnovu članka 64., a u vezi sa člankom 23. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, donijelo Uputu o prikupljanju podataka i vođenju evidencije nevladinog vanjskog duga kojim se uređuje postupak prikupljanja podataka i način vođenja evidencije nevladinog vanjskog duga. U skladu s Uputom, podatke o nevladinom dugu sa kojima raspolaže Centralna banka BiH, dostavlja Ministarstvu finansija i trezora BiH. Evidencija sadrži podatke o visini preostalog duga izraženog u KM po NACE klasifikaciji djelatnosti dužnika.

U tom kontekstu, stanje nevladinog vanjskog duga iznosi 8.734 miliona KM na dan 30.09.2010. godine, uz napomenu da su podaci razvrstani po djelatnostima NACE Rev 1⁴¹ klasifikacije i to na nivou oblasti, te da se kvartalno ažuriraju.

Po navodima CBBiH, podaci o nevladinom vanjskom dugu nemaju potpuni obuhvat, jer ne obuhvataju dug sektora stanovništva i preduzeća bez stranih investicija, ali u velikoj mjeri oslikavaju stanje zaduženosti nevladinog sektora i mogu se koristiti u procjeni ukupne zaduženosti Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu da Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine ima za predmet javnu zaduženost, podaci o zaduženosti nevladinog sektora nisu uključeni u ukupan iznos stanja javnog

⁴¹**NACE** (Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj uniji). NACE Rev.1 je osnovna klasifikacija djelatnosti Evropske unije, objavljena 24. 10. 1990. kao "Propis Vijeća Ministara Evropske Zajednice broj 3037/90" (Council Regulation (EEC) No 3037/90 on the statistical classification of economic activities in the European Community). Vijeće Ministara Evropske zajednice je odobrilo ovaj propis 9. oktobra 1990. godine (www.stat.gov.ba/klasifikacije/KDBiH_2010).

vanjskog duga, ali se zbog obuhvatnosti i transparentnosti raspoloživih podataka zaduženosti Bosne i Hercegovine navode kao poseban dio Informacije.

U Prilogu br. 8 naveden je analitički prikaz stanja nevladinog vanjskog duga za period 2008. – 2010. godine.

6. ZAVRŠNE NAPOMENE

S ciljem eliminiranja potencijalnih razloga pogoršanja indikatora održivosti vanjskog duga, odnosno javnog duga Bosne i Hercegovine, pri donošenju odluka o novom zaduživanju i namjeni kreditnih zaduživanja u idućem periodu, potrebno je imati u vidu sljedeće:

⇒ Odobrena kreditna sredstva u dosadašnjem periodu najvećim dijelom bila su usmjeravana k javnom sektoru, te za realiziranje infrastrukturnih projekata. Iako su značajnija sredstva uložena u infrastrukturne projekte, i dalje postoji potreba za kontinuiranim ulaganjem s obzirom na potrebu stvaranja ambijenta koji će pomoći razvoj, a zemlju učiniti atraktivnijom za strane ulagače. Konačno, priljev novih vanjskih kredita treba biti povezan s proizvodnim projektima i drugim ulaganjima, uz težnju da isti budu dostupni po koncesionalnim uslovima, a ograničenu razinu komercijalnog zaduživanja treba angažirati isključivo u sektorima koji sami mogu otplaćivati obaveze. ***Omjer u uzimanju ino kredita treba ići u smjeru smanjivanja sudjelovanja kredita u svrhu budžetske podrške, a povećanja sudjelovanja kredita za razvojnu ekonomsku podršku.***

⇒ Neangažirana kreditna sredstva sa stanjem 31.12.2010. godine po već ugovorenim kreditima iznose 2.332.610.020 KM. Realno je očekivati da se stanje vanjske zaduženosti u iduće 1-3 godine (koliko traje ugovorena dinamika realizacije projekata po određenim kreditima) za taj iznos poveća, odnosno da će neangažirana sredstva biti angažirana, te će direktno utjecati na povećanje stanja vanjske zaduženosti BiH. Međutim, jasno je da neblagovremeno korištenje odobrenih kreditnih sredstva, pored dodatnih troškova, prouzrokuje i indirektnu štetu u vidu nestvaranja nove vrijednosti, usporenosti reformi itd. Stoga ***je potrebno pronaći načine i ubrzati aktivnosti na deblokadi već odobrenih kredita, a što je od posebnog značaja za infrastrukturne projekte.***

⇒ U slučaju angažiranja preostalih odobrenih tranši po kreditu IMF-a – SBA (676,4 mil.SDR - oko 1.544,1 mil. KM) stanje duga će se povećati za iznos svake angažirane tranše, a u valutnoj strukturi SDR će imati još značajnije učešće, te povećati valutni rizik. Projekcije potrebnih sredstava za otplatu vanjskog duga će biti uvećane za iznose servisiranja angažiranih tranši, raspoređene na osam rata u dvije godine, uz početak od tri godine od dana angažiranja svake tranše. U tom kontekstu, ***prilikom donošenja odluka o eventualnim daljnjim „povlačenjima“ tranši po SBA potrebno je vršiti sagledavanje projekcija zaduživanja u idućem periodu, sa stajališta kapaciteta otplate duga.***

⇒ Na bazi raspoloživih podataka do 31.12.2010. godine krediti u postupku odobravanja i krediti u pripremi iznose 2.471.615.651,71 KM. Povećanje stanja vanjske zaduženosti u idućem periodu u odnosu na ove kredite zavisit će od datuma zaključivanja ugovora, datuma efektivnosti, te dinamike realizacije projekata. Ne očekuje se da će krediti u postupku odobravanja i krediti u pripremi, u idućem periodu (u idućih 5 godina) značajno utjecati na povećanje godišnje rate otplate kredita vanjskog duga, s obzirom da se očekuje ugovaranje kredita s “grace” periodom od najmanje četiri

godine. Međutim, **potrebno je imati u vidu: valutnu strukturu, tj. valutu ugovaranja, kamatne stope - vrstu i visinu kamate, te datume dospijeca.**

- *Valutna struktura*

Poznato je da režim deviznog kursa Bosne i Hercegovine počiva na valutnom odboru i fiksnom kursu Konvertibilne marke i Eura ($1\text{KM} = 0,5112902 \text{ EUR}$). U tom kontekstu zaduživanja u Euro valuti eliminiralo bi valutni rizik.

Međutim, imajući u vidu postojeću valutnu strukturu kreditnih zaduženja BiH koju karakteriše učešće USD i SDR-a s oko 50% u valutnoj strukturi stanja vanjske javne zaduženosti, uočava se da je dug BiH podložan utjecaju promjene vrijednosti ovih dviju valuta.

S ciljem minimiziranja valutnog rizika kao prijetnje porasta javnog duga i nedostatka sredstava za otplatu u odnosu na planirane iznose, od izuzetnog je značaja redovita analiza postojeće valutne strukture javnog vanjskog duga s obzirom na osjetljivost duga na promjene kursa ovih dviju valuta (SDR,USD), uz težnju da se učešće EUR-a u valutnoj strukturi javnog vanjskog duga poveća.

Pri ovome potrebno je imati u vidu i da prevelika koncentracija duga na jednu valutu veže sudbinu zemlje uz kretanje kursa te valute, što dugoročno, također, može imati negativne posljedice, te da se ne može isključiti ni eventualna deprecijacija ostalih značajnijih valuta u valutnoj strukturi javnog duga BiH u odnosu na EUR, odnosno KM.

Stoga, ostaje akcent na analizi valutne strukture s obzirom na podložnost kursnim rizicima, a što podrazumijeva oscilacije kursa “valute ugovora” i “valute plaćanja”.

- *Kamatne stope*

Jasno je da varijabilna kamatna stopa nosi određene rizike, a koji se mogu posebno reflektirati u “grace” periodu, kada se kamata plaća na cjelovit iznos kredita. Imajući u vidu postojeću strukturu kamatnih stopa (ugovorenih kredita po osnovu „novog“ duga), pri čemu je učešće od 39,25% kredita s varijabilnom kamatnom stopom, ostavlja vanjski dug Bosne i Hercegovine relativno osjetljiv na ovu strukturu.

Stoga, i u idućem periodu aktivnosti bi trebale biti usmjerene na analize i praćenja kretanja visine kamatnih stopa s ciljem stvaranja osnove za smanjenje izdataka ove vrste.

- *Datumi dospijeca*

Slijedom analize datuma dospijeca obaveza po osnovu vanjskog duga Bosne i Hercegovine uočava se značajna neuravnoteženost mjesečnih dospijeca obaveza.

Naime, glavnina godišnjih dospjeća za plaćanje vanjskog duga koncentrisana je na 6. i 12. mjesec. Navedeno uzrokuje značajan disbalans mjesečnih i kvartalnih izdataka za servisiranje vanjskog duga tokom godine.

Imajući u vidu navedeno, potrebno je u daljnjem zaduživanju plan otplate obaveza definirati u smjeru smanjenja neuravnoteženosti po ovom osnovu.

⇒ Većinski dio obaveza po osnovu unutrašnjeg duga se izmiruje emisijom obveznica. Prilikom novog zaduživanja potrebno je voditi računa o ročnoj strukturi novih zaduženja, visini kamatne stope i ukupnog nivoa zaduženosti. Posebno ***treba istaći pitanje restitucije koje još uvijek nije zakonski regulisano, te ostaje otvoreno pitanje finansijske održivosti u vezi s tim.***

⇒ Izdana garancije države i garancije entiteta po osnovu unutrašnjeg i vanjskog duga nisu uključena u ukupno stanje javne zaduženosti s obzirom da ne predstavljaju dug BiH, kao ni entiteta, nego potencijalni dug, koji će biti plaćen u slučaju neizmirivanja obaveza od strane krajnjeg korisnika. ***Stoga je nužno vršiti blagovremene provjere redovnog izmirenja obaveza po izdanim garancijama od strane krajnjih korisnika, vodeći računa o godišnjim budžetskim prihodima koji se ostvaruju tokom garantovanog razdoblja.***

⇒ Servisiranje vanjskih obaveza vrši se redovno i do sada nema dospjelih, a neplaćenih obaveza. U 2010. godini udio izuzetih sredstava za servisiranje vanjskog duga u ostvarenim neto indirektnim porezima za raspodjelu iznosio je oko 6,7%. Međutim, u slučaju da se postojeće stanje vanjske zaduženosti u idućem periodu poveća za iznose vanjskog duga nastale na bazi aktiviranja kredita u postupku odobravanja i pripremi, te za preostale tranše po kreditu SBA – IMF-a, (stanje vanjskog duga 2013. godine – oko 8.853 mil. KM) i uz pretpostavljeni rast prihoda za raspodjelu od indirektnih poreza (po osnovnom scenariju - UNO u 2013. godini 5,574 milijarde KM), ovaj postotak iskazuje značajan rast i dostiže nivo od oko 14,5% .

Slijedom navedenog, pogoršanje ovog pokazatelja u idućem periodu se čini značajnim, a što bi moglo utjecati i na smanjenje budžetskih sredstava za druge potrebe.

Procjene pokazatelja zaduženosti u idućem periodu bit će u direktnoj ovisnosti o kretanjima nivoa vanjske zaduženosti obaveza za servisiranje duga prema nivou povećanja/smanjenja rasta BDP-a, izvoza, kao i raspoloživih prihoda za servisiranje duga.

ZAKLJUČAK

I pored rasta javne zaduženosti, javni dug Bosne i Hercegovine, zaključno sa 31.12.2010. godine, ostaje u okvirima mastriškog kriterija, a prema indikatorima vanjske zaduženosti, Bosna i Hercegovina se može svrstati u kategoriju umjereno zaduženih zemalja.

Pored navedenog, značajno je navesti da je indikatore zaduženosti Bosne i Hercegovine potrebno razumjeti kao analitičke i uporedne pokazatelje, ovo tim prije što se pokazalo da je određivanje nivoa javnog duga kao neodrživog, odnosno održivog, upitan i zavisi od zemlje do zemlje (fiskalna fleksibilnost, stepen industrijalizacije itd.). Također, pokazatelji nivoa javnog duga Bosne i Hercegovine, trenutno nisu zabrinjavajući, ali dinamika zaduživanja u posljednje dvije godine, kao i namjena kreditnih zaduženja je segment koji zaslužuje posebnu pažnju.

U tom kontekstu, zahtjevi za daljnjim vanjskim zaduživanjima, odnosno kreditni uslovi nekih od kreditnih aranžmana za koje su pokrenuti zahtjevi (npr. SBA-IMF), ukazuju na oprez pri donošenju svake pojedinačne odluke o novom zaduživanju, a što pretpostavlja nužnu analizu makroekonomskih tokova i njihove osjetljivosti u kontekstu svakog novog zaduživanja i njihovih implikacija na BDP.

Ostaje naglasak na selekciji pri budućem zaduživanju, vodeći računa o koncesionalnosti kredita i njihovoj sektorskoj uporabi. Odluke o uzimanju novih ino kredita morat će uzimati u obzir njihov uticaj na relevantne makroekonomske pokazatelje, koji uključuju ukupnu javnu zaduženost, tj. cjelokupan vanjski i unutrašnji dug. Priliv novih kredita treba biti povezan s proizvodnim projektima, odnosno sa finansiranjem projekata koji bi doprinijeli ubrzanju reformi, kao osnove za daljnji privredni rast.

PRILOG 1

Analitički pregled kreditnih zaduženja Bosne i Hercegovine po osnovu vanjskog duga

Kreditori po projektima	Ugovoreno KM	Angažovano KM	Neangažovano KM	Stanje duga (KM) na dan 31.12.2010.
-------------------------	--------------	---------------	-----------------	-------------------------------------

Kraljevina Španija	153.039.136	83.217.928	69.821.208	83.217.928
Projekt za vodu	10.699.582	10.699.582	0	10.699.582
Nabava 9 garnitura vozova i vagona	132.267.029	68.512.454	63.754.575	68.512.454
Voda za Široki, Ljubuški, Fojnicu	10.072.525	4.005.892	6.066.633	4.005.892
Evropska investicijska banka	1.225.172.155	598.492.929	626.679.225	524.179.344
20515 Ceste	115.206.489	88.802.784	26.403.705	76.108.558
20785 Električna energija	114.448.196	114.448.196	0	76.298.797
21127 Željeznice	78.233.200	78.233.200	0	54.763.240
23255 Nacional.cesta B.Luka-Gradiška	127.128.950	64.542.390	62.586.560	64.542.390
23376 Željeznice 2	168.201.380	44.984.090	123.217.290	44.984.090
23599 Sanacija cesta u RS-u	78.233.200	35.204.940	43.028.260	35.204.940
23871 Električna energija	201.450.490	69.596.255	131.854.235	69.596.255
23924 Sanacija cesta u FBiH	97.791.500	57.696.985	40.094.515	57.696.985
24775 Koridor Vc	146.687.250	44.984.090	101.703.160	44.984.090
25524 Mala i srednja poduzeća	97.791.500	0	97.791.500	0
Svjetska banka IDA	1.970.078.087	1.829.291.927	140.786.160	1.743.584.850
N0020 Lokalne inicijative	11.174.858	11.174.858	0	10.057.380
29040 Javni radovi	15.688.622	15.688.622	0	13.923.671
29060 Demobilizacija	11.807.334	11.807.334	0	10.479.024
38970 Lokalno grijanje	29.085.489	29.085.489	0	26.467.797
28970 Obrazovanje 1	7.989.685	7.989.685	0	7.090.845
N0030Bolnice	23.740.777	23.740.777	0	21.366.699
30290 Plin	16.663.568	16.663.568	0	15.413.808
29020 Stanovanje	23.968.102	23.968.102	0	21.271.707
30280 RAP	28.078.034	28.078.034	0	25.972.181
31910 Lokalni razvoj	25.041.960	25.041.960	0	24.102.887
28960 Žrtve rata	7.735.681	7.735.681	0	6.865.419
N0350 Obrazovanje 2	17.577.306	17.577.306	0	16.039.292
29050 Mine	11.755.671	11.755.671	0	10.433.175
29030 Struja 1	56.465.449	56.465.449	0	50.113.088
N0320 Transport 2	62.297.450	62.297.450	0	56.846.424
38950 Voda	29.455.280	29.455.280	0	26.804.305
38960 Transport 1	50.469.413	50.469.413	0	45.927.179
38940 Farme	29.455.280	29.455.280	0	26.804.305
38980 ERP	44.182.920	44.182.920	0	39.764.628
29140 TAC 1	142.444.661	142.444.661	0	126.419.637
N0010 Industrija (IGA)	15.979.369	15.979.369	0	14.381.432
N0040 Šumarstvo	11.111.322	11.111.322	0	10.416.870
30700 Pilot (RS)	8.442.305	8.442.305	0	7.914.666
30710 Struja 2	42.080.062	42.080.062	0	38.924.064
36720 Upravljanje čvrstim otpadom	44.742.233	44.505.380	236.853	44.505.380
30900 PFSAC 1	105.463.835	105.463.835	0	98.872.345
32690 Kulturno naslijeđe (Stari most)	6.691.752	6.691.752	0	6.440.817
32020 Zdravstvo	16.746.468	16.746.468	0	16.118.479
32570 Izvozna potpora (IGA) poduzećima	20.316.626	20.316.626	0	19.554.753
32580 PFSAC 2	121.443.204	121.443.204	0	116.889.084
32620 Podrška u privatizaciji banaka	85.832.039	85.832.039	0	82.613.338
34000 Voda za Mostar	20.732.244	20.732.244	0	20.473.093
Obrazovanje 3	18.262.136	18.262.136	0	18.033.859
34660 Trgov.i transpor. Olaksice	19.860.033	19.860.033	0	19.860.033

33850 Ponovno zaposljavanje	25.954.136	25.954.136	0	25.629.711
34650 SOSAC	34.926.335	34.926.335	0	34.926.335
34390 SOTAC	5.238.137	5.238.137	0	5.238.137
35340 Struja 3	55.150.562	55.150.562	0	55.150.562
35330 Lokalne inicijative 2	35.102.150	35.102.150	0	35.102.150
35310 Tehnicka pomoć u privatizaciji	6.575.156	6.575.156	0	6.575.156
35380 Razvoj općina	34.445.366	34.445.366	0	34.445.366
36260 Upravljanje cestom i sigurnost	53.693.121	53.693.121	0	53.693.121
36450 Prilagođavanje posl.ambijenta	80.581.675	80.581.675	0	80.581.675
36080 Kredit privatni sektor	18.107.109	18.107.109	0	18.107.109
37420 Razvoj male poljoprivrede	19.860.073	19.675.210	184.863	19.675.210
37790 Razvoj i zaštita suma	11.642.112	10.278.030	1.364.082	10.278.030
37780 SITAP	9.504.570	9.504.570	0	9.504.570
39250 Ekonomsko upravlj. i struk. prilag.	15.522.816	15.522.816	0	15.522.816
39270 II Potpora zaposljavanju	18.718.480	18.718.480	0	18.718.480
39540 Urbana infrastruktura	39.035.316	25.766.263	13.269.053	25.766.263
40470 Zdravstveni sektor	25.566.990	23.294.126	2.272.864	23.294.126
41970 Struja 4	57.297.452	25.386.594	31.910.858	25.386.594
41670 Registracija zemljišta	23.740.777	13.559.166	10.181.611	13.559.166
43310 Kontrola Avijarne Influence	7.533.131	4.519.808	3.013.323	4.519.808
43250 Poljoprivreda i ruralni razvoj	31.502.185	7.556.017	23.946.168	7.556.017
43710 Projekat cestovne infr.i sigurn. u BiH	37.437.379	24.905.339	12.532.040	24.905.339
45400 II Projekat upravlj. cvrstim otpadom	21.914.563	1.155.909	20.758.654	1.155.909
4729-BA Razvoj politike javne potrošnje	96.332.767	96.332.767	0	96.332.767
4704-BA Socijalna sigurnost i zapošljav.	21.914.563	798.772	21.115.791	798.772
Saudijski razvojni fond	81.459.263	44.418.322	37.040.940	24.423.776
1/350 Rekonstrukcija BiH	44.432.325	44.418.322	14.003	24.423.776
Projekt četiriju bolnica	37.026.938	0	37.026.938	0
Londonski klub	698.443.000	698.443.000	0	599.205.440
London klub-ICC1997(St.dug-Osnovni)	261.919.000	261.919.000	0	199.058.440
London klub-ICC1997(St.dug-Opcioni)	436.524.000	436.524.000	0	400.147.000
Međun. fond za razvoj polj.(IFAD)	91.898.445	68.374.633	23.523.812	63.823.152
408 Male farme 1	9.924.105	9.924.105	0	8.434.600
449 Male farme 2	22.964.814	22.964.814	0	19.902.838
562 Stočarstvo	21.800.425	21.793.361	7.064	21.793.361
687 Unaprjeđenje ruralnog poduzetništva	20.088.350	13.692.354	6.395.996	13.692.354
772 Poboľjšanje životnih uslova na selu	17.120.753	0	17.120.753	0
Međunarodni monetarni fond (IMF)	772.031.799	772.031.799	0	772.031.799
Stand-by aranžman 3-A	416.901.737	416.901.737	0	416.901.737
Stand-by aranžman 3-B	277.926.882	277.926.882	0	277.926.882
Stand-by aranžman 3-C	77.203.180	77.203.180	0	77.203.180
Vlada Belgije	8.314.380	8.314.380	0	6.910.619
Belgijski "Izvozni" kredit 1	4.842.841	4.842.841	0	3.874.273
Belgijski "Izvozni" kredit 2	2.901.284	2.901.284	0	2.466.091
Belgijski "Izvozni" kredit 3	570.255	570.255	0	570.255
Eurofima	28.025.142	28.025.142	0	7.839.000
Željeznice (Stari dug)	28.025.142	28.025.142	0	7.839.000
Pariški klub	906.841.164	906.841.164	0	834.960.771
USA (Stari dug)	38.225.128	38.225.128	0	35.296.366
Belgija (Stari dug)	9.283.183	9.283.183	0	8.508.966
Njemačka (Stari dug)	131.302.381	131.302.381	0	123.261.334
Švicarska (Stari dug)	48.393.345	48.393.345	0	44.652.540
Japan (Stari dug)	40.629.850	40.629.850	0	37.241.326
Finska (Stari dug)	804.163	804.163	0	738.543

Francuska (Stari dug)	354.396.695	354.396.695	0	324.840.011
Austrija (Stari dug)	186.817.312	186.817.312	0	171.236.748
Švedska (Stari dug)	10.234.781	10.234.781	0	9.399.623
Velika Britanija (Stari dug)	3.440.422	3.440.422	0	3.159.684
Španija (Stari dug)	357.065	357.065	0	327.286
Kanada (Stari dug)	7.156.544	7.156.544	0	6.572.570
Danska (Stari dug)	1.085.869	1.085.869	0	997.262
Italija (Stari dug)	74.714.428	74.714.428	0	68.728.515
Razvojna banka Vijeća Evrope	74.856.038	35.843.175	39.012.863	35.843.175
1499 Soc.i stamb.fond za ras. i pov.	15.646.640	15.646.640	0	15.646.640
1520 Primarna zdravstvena zaštita	19.437.595	18.484.010	953.585	18.484.010
1523 Mostarska gimnazija	2.024.284	1.712.525	311.759	1.712.525
1688 Državni zatvor	37.747.519	0	37.747.519	0
Evropska komisija	78.233.200	78.233.200	0	74.321.540
Kredit za potporu budžetu	39.116.600	39.116.600	0	35.204.940
Makrofinansijska pomoć	39.116.600	39.116.600	0	39.116.600
Vlada Japana	302.397.988	75.934.448	226.463.540	69.858.247
BH-P1 Potpora rudarstvu	74.127.510	74.127.510	0	68.051.309
BH-P2 TE Ugljevik	228.270.478	1.806.938	226.463.540	1.806.938
OFID(OPEC) Fond	60.309.686	16.126.766	44.182.920	14.163.159
853P Razvoj stočarstva i ruralnog financ.	7.363.820	7.363.820	0	5.400.213
1113P Unaprjeđenje rur. poduzetništva	8.762.946	8.762.946	0	8.762.946
1022PB Sarajevska zaobilaznica	26.509.752	0	26.509.752	0
1189P Rekonstr. Željeznice (Sar.-Bradina)	17.673.168	0	17.673.168	0
Svjetska banka IBRD	1.161.787.258	996.365.113	165.422.146	652.888.097
IBRD 4038,4039,4040 (Stari dug)	927.674.407	927.674.407	0	584.197.392
IBRD 76290 Čvrsti otpad	33.249.110	1.647.787	31.601.323	1.647.787
IBRD 7839 Finansir. malih i srednjih pod.	93.488.674	4.145.382	89.343.292	4.145.382
IBRD 7842 Otpadne vode za Sarajevo	46.157.588	1.680.058	44.477.530	1.680.058
IBRD 7896 Razvoj politike javne potrošnje	61.217.479	61.217.479	0	61.217.479
KFW	187.759.680	41.355.011	146.404.669	41.355.011
Sanacija gradskog vodov. u unsko-san.regiji	9.779.150	6.487.132	3.292.018	6.487.132
23476 Sanacija Hidroelektrane Rama	19.558.300	151.896	19.406.404	151.896
24282 Vodoopskrba Banje Luke	19.558.300	0	19.558.300	0
24478 Vjetroelektrana Mesihovina	138.863.930	34.715.983	104.147.947	34.715.983
Izvozno-uvozna banka Koreje	106.889.900	52.679.592	54.210.308	52.679.592
Modernizacija bolnica	106.889.900	52.679.592	54.210.308	52.679.592
Austrijska banka	36.953.902	36.207.172	746.729	36.207.172
Voda za općinu Grude	4.488.493	4.488.493	0	4.488.493
Voda za Distrikt Brčko	9.704.787	9.704.787	0	9.704.787
Voda za općinu Posušje	4.887.399	4.887.399	0	4.887.399
Voda za općinu Srbac	3.314.259	3.314.259	0	3.314.259
Voda i kanalizacija Fojnica-Kiseljak	9.769.662	9.022.933	746.729	9.022.933
Voda za općinu Gradiška	4.789.301	4.789.301	0	4.789.301
Fortis Banka	30.584.181	30.584.181	0	22.938.394
12501 MISEF Klinički centar u Tuzli	30.584.181	30.584.181	0	22.938.393
Banka za rad i privredu i Austrijska poštanska štedionica	17.540.187	17.540.187	0	17.540.187
Med.oprema za RMC S. Mujić u Mostaru	5.015.864	5.015.864	0	5.015.864
Med.oprema za Kliničku bolnicu Mostar	10.937.842	10.937.842	0	10.937.842
Med. oprema za Dom zdravlja Mostar	1.586.482	1.586.482	0	1.586.482
Raiffeisen banka AG	52.850.795	32.599.818	20.250.977	32.599.818
Modernizacija Univerziteta u Zenici	9.730.293	9.730.293	0	9.730.293
Voda za općinu Laktaši	6.913.457	6.557.752	355.705	6.557.752

Vodoopskrba Livna	6.869.595	5.724.780	1.144.815	5.724.780
Nova bolnica u Bijeljini	29.337.450	10.586.993	18.750.457	10.586.993
Kuvajtski fond za arapski ekon.razvoj	54.865.650	0	54.865.650	0
Autocesta Kakanj-DonjaGračanica	54.865.650	0	54.865.650	0
Evrop. banka za obnovu i razvitak EBRD	1.285.535.256	641.468.630	644.066.626	426.226.139
474 Transport	48.174.022	48.174.022	0	3.705.685
599 Električna energija	27.508.815	27.508.815	0	4.126.322
676 Telekomunikacije	34.155.988	34.155.988	0	5.123.398
891 Električna energija 2	102.230.227	100.882.644	1.347.583	39.809.785
944 Željeznice	40.931.287	40.931.287	0	20.436.585
31788 Regionalne ceste	136.908.100	98.711.943	38.196.157	83.986.032
35806 Električna energija 3	107.570.650	96.008.805	11.561.845	85.161.410
35418 Željeznice 2	136.908.100	29.910.340	106.997.760	28.712.484
35288 Zračni promet	33.249.110	26.663.722	6.585.388	23.891.094
36876 Kanalizacijski sustav Bijeljine	13.683.387	13.683.387	0	13.683.387
37543 Projekt rekonstrukcije cesta	146.687.250	73.367.891	73.319.359	70.466.391
37972 Elektroenergetski sustav	31.157.379	31.104.546	52.833	26.758.325
38716 Projekt Koridor Vc	352.049.400	13.135.169	338.914.231	13.135.169
40327 Petlja Mahovljani	41.072.430	6.897.578	34.174.852	6.897.578
38770 Projekt plinifikacije Sr.Bos.Kantona	33.249.110	332.491	32.916.619	332.491
Ukupno	9.385.866.292	7.092.388.518	2.293.477.774	6.136.797.211

DIREKTNA ZADUŽENJA FEDERACIJE BIH	Ugovoreno KM	Angažovano KM	Neangažovano KM	Stanje duga (KM) na dan 31.12.2010.
Kuvajtski fond	42.847.460	42.847.460	0	31.351.800
FEDER.DIR.DUG 535 4ceste i m.Musala	15.675.900	15.675.900	0	10.189.335
FEDER.DIR.DUG 543Opskrba vodom	27.171.560	27.171.560	0	21.162.465
Republika Portugal	62.586.560	62.570.913	15.647	62.570.913
FEDER.DIR.DUG Nabavka vagona	62.586.560	62.570.913	15.647	62.570.913
Opec fond	14.726.983	14.726.983	0	11.045.132
FEDER.DIR.DUG 757p Obrazovanje	14.726.983	14.726.983	0	11.045.132
UKUPNO DIREKTNA ZADUŽENJA FEDERACIJE BIH	120.161.003	120.145.357	15.646	104.967.846

DIREKTNA ZADUŽENJA REPUBLIKE SRPSKE	Ugovoreno KM	Angažovano KM	Neangažovano KM	Stanje duga (KM) na dan 31.12.2010.
Republika Portugal	7.627.737	7.627.737	0	7.627.737
RS.DIR.DUG Nabavka vagona	7.627.737	7.627.737	0	7.627.737
Vlada Republike Poljske	39.116.600	0	39.116.600	0
RS.DIR.DUG Željeznice	39.116.600	0	39.116.600	0
UKUPNO DIREKTNA ZADUŽENJA REPUBLIKE SRPSKE	46.744.337	7.627.737	39.116.600	7.627.737

UKUPNO ZADUŽENJE BIH S DIREKTNIM ZADUŽENJIMA ENTITETA	Ugovoreno KM	Angažovano KM	Neangažovano KM	Stanje duga (KM) na dan 31.12.2010.
	9.552.771.632	7.220.161.612	2.332.610.020	6.249.392.794

PRILOG 2

Pregled neangažovanih sredstava po odobrenim kreditima i plaćeni commitment fee

Kreditor	Naziv projekta	Neangažovani dio ugovorenih kredita (KM)	Plaćeni commitment fee u toku 2010. (KM)	Plaćeni commitment fee do 31.12.2010. (KM)	Datum efektivnosti	Datum zatvaranja kredita
EBRD	38716 Projekt Koridor Vc	338.914.231	1.756.984	3.084.357	25.09.2009.	31.12.2012.
EBRD	35418 Željeznice 2	106.997.760	711.730	3.059.305	08.04.2008.	31.12.2011.
EBRD	37543 Rekonstrukcije cesta	73.319.359	431.417	1.927.579	14.07.2008.	31.12.2011.
EBRD	31788 Regionalne ceste	38.196.157	251.218	3.227.147	09.08.2006.	31.12.2011.
EBRD	40327 Mahovljani	34.174.852	161.393	161.393	19.07.2010.	31.12.2012.
EBRD	38770 Projekt plinifikacije SBK	32.916.619	0	0	28.09.2010.	07.09.2012.
EBRD	35806 Električna energija 3	11.561.845	96.772	1.604.339	29.11.2006.	30.06.2011.
EBRD	35288 Zračni promet	6.585.388	51.189	401.128	01.01.2007.	30.06.2011.
EBRD	891 Električna energija 2	1.347.583	16.271	3.522.129	20.11.2000.	31.12.2010.
EBRD	37972 Elektroenerget.sustav	52.833	28.050	54.791	31.12.2008.	31.12.2010.
EBRD	36876 Kanalizacij. sustavB ijeljine	0	22.663	140.892	-	-
EBRD	474 Transport	0	0	908.772	-	-
EBRD	599 Električna energija	0	0	248.042	-	-
EBRD	676 Telekomunikacije	0	0	322.211	-	-
EBRD	944 Željeznice	0	0	790.977	-	-
EIB	23871 Električna energija	131.854.235	0	0	24.02.2009.	31.12.2011.
EIB	23376 Željeznice 2	123.217.290	0	0	08.10.2008.	30.06.2012.
EIB	24475 Koridor Vc	101.703.160	0	0	27.08.2010.	29.02.2012.
EIB	25254 Mala i srednja poduzeća	97.791.500	0	0	01.01.2011.	26.11.2011.
EIB	23255 Cesta B.Luka-Grad.	62.586.560	0	0	06.08.2008.	31.12.2010.
EIB	23599 Sanacija cesta u RS-u	43.028.260	0	0	11.12.2007.	31.12.2011.
EIB	23924 Sanacija cesta FBiH	40.094.515	0	0	12.09.2008.	15.12.2011.
EIB	20515 Ceste	26.403.705	0	0	27.08.2009.	20.03.2011.
Vlada Japana	BH-P1 TE Ugljevik	226.463.540	0	0	17.02.2010.	17.02.2018.
WB IBRD	7839 Financ.malih i srednjih pod.	89.343.292	0	0	16.08.2010.	31.07.2014.
WB IBRD	7842 Otpadne vode za Sarajevo	44.477.530	0	0	15.07.2010.	30.11.2015.
WB IBRD	76290 Čvrsti otpad	31.601.323	0	0	23.10.2009.	28.02.2014.
KfW	24478 Mesihovina	104.147.947	156.945	156.945	25.08.2010.	31.12.2013.
KfW	24282 Voda za Banju Luku	19.558.300	47.266	47.266	12.01.2010.	30.06.2013.
KfW	23476 SanacijaHidroelektraneRama	19.406.404	48.896	123.287	23.06.2008.	31.12.2010.
KfW	Sanacija vod.unsko-san.regije	3.292.018	13.371	125.315	01.06.2005.	31.12.2010.
WB IDA	41970 Struja 4	31.910.858	0	150.567	13.04.2007.	31.03.2011.
WB IDA	43250 Poljopr.i ruralni razvoj	23.946.168	0	31.463	26.02.2008.	30.06.2012.
WB IDA	4704 Socijalna sigurnost i zapošlj.	21.115.791		0	07.10.2010.	31.10.2014.
WB IDA	45400 II Upravljanje čv.otpad.	20.758.654	0	0	23.10.2009.	28.02.2014.
WB IDA	39540 Urbana infrastruktura	13.269.053	0	185.826	23.02.2005.	30.06.2011.
WB IDA	43710 Cest.infrastrukt.u BiH	12.532.040	0	0	19.09.2008.	31.12.2011.
WB IDA	41670 Registracija zemljišta	10.181.611	0	53.041	13.04.2007.	31.03.2012.
WB IDA	43310 Kontrola Avijarne Influence	3.013.323	0	7.486	28.03.2008.	30.06.2011.
WB IDA	40470 Zdravstveni sektor	2.272.864	0	110.066	03.04.2006.	30.06.2011.
WB IDA	37790 Razvoj i zaštita šuma	1.364.082	0	70.571	03.10.2003.	31.03.2011.
WB IDA	36720 Upravlj.čvrstim otpadom	236.853	0	426.157	31.10.2002.	31.12.2010.
WB IDA	37420 Razvoj male poljoprivrede	184.863	0	217.098	28.07.2003.	31.10.2010.
WB IDA	36450 Prilagođavanje posl.ambije.	0	0	591.360	-	-

WB IDA	35310 Teh.pomoć u privatizaciji	0	0	394.574	-	-
WB IDA	35340 Struja 3	0	0	365.485	-	-
WB IDA	36260 Upravljanje cestom	0	0	344.057	-	-
WB IDA	39250 Ekon.upravlj.strukt.prilagođ.	0	0	276.383	-	-
WB IDA	35380 Razvoj općina	0	0	164.099	-	-
WB IDA	39270 II Potpora zapošljavanju	0	0	136.989	-	-
WB IDA	37780 SITAP	0	0	127.989	-	-
WB IDA	31910 Lokalni razvoj šumarstvo	0	0	111.958	-	-
WB IDA	35330 Lokalne inicijative 2	0	0	81.174	-	-
WB IDA	36080 Kredit za privatni sektor	0	0	51.661	-	-
WB IDA	34000 Voda za Mostar	0	0	51.292	-	-
WB IDA	33850 Ponovno zapošljavanje	0	0	44.274	-	-
WB IDA	40800 Obrazovanje 3	0	0	40.079	-	-
WB IDA	34660 Trgovinske olakšice	0	0	34.685	-	-
WB IDA	33510 Obrazovanje 3	0	0	32.931	-	-
WB IDA	34390 SOTAC	0	0	18.026	-	-
WB IDA	32690 Kulturno nasljeđe	0	0	17.674	-	-
WB IDA	32020 Zdravstvo	0	0	5.169	-	-
WB IDA	32570 IGA	0	0	18	-	-
WB IDA	N0040 Šumarstvo	0	0	-8	-	-
Španija	Nabava 9 garnitura voz. i vag.	63.754.575	42.450	188.132	25.10.2006.	25.10.2013.
Španija	VodaŠiroki,Ljubuški,Fojnica	6.066.633	3.185	4.179	06.04.2009.	12.12.2011.
Španija	Projekt za vodu	0	0	5.497	-	-
KuvajtFond	Autocesta Kakanj-DonjaGračanica	54.865.650	0	0	-	30.06.2014.
Koreja	ModernizacijaBolnica-2	54.210.308	0	0	24.06.2009.	24.12.2011.
OPECFond	1022 Sarajevska zaobilaznica	26.509.752	0	0	21.08.2006.	31.12.2011.
OPECFond	1189 Željezn.Sarajev-Bradina	17.673.168	0	0	09.01.2009.	31.12.2011.
Vlada Rep. Poljske	Željeznice	39.116.600	0	0	31.08.2010.	15.04.2012.
RBVE	Državni zatvor	37.747.519	0	0	-	-
RBVE	Primar.zdrav.zaštita	953.585	0	0	21.05.2007.	31.12.2010.
RBVE	Mostarska Gimnazija	311.759	0	0	19.07.2007.	31.12.2010.
SaudiFond	Projekt četiriju bolnica	37.026.938	0	0	21.02.2010.	31.12.2012.
SaudiFond	1/350 Rekonstrukcija BiH	14.003	0	0	24.12.1996.	31.12.2011.
IFAD	772 Pобољшanje živ. uslova na selu	17.120.753	0	0	28.05.2010.	31.12.2015.
IFAD	697 Ruralno poduzetništvo	6.395.996	0	0	25.03.2008.	31.12.2013.
IFAD	562 Stočarstvo	7.064	0	0	26.03.2002.	30.06.2010.
Raiffais.	Nova bolnica Bijeljina	18.750.457	17.415	0	30.09.2010.	30.09.2012.
Raiffais.	Vodoopskrba Livno	1.144.815	6.987	13.564	08.09.2009.	31.03.2011.
Raiffais.	Voda za općinu Laktaši	355.705	4.381	19.787	02.03.2009.	15.06.2010.
Raiffais.	Univerzitet u Zenici	0	0	16.761	-	-
AustrB.	Voda Fojnica-Kiseljak	746.729	2.678	13.699	12.02.2009.	31.10.2010.
AustrB.	Voda za Distrikt Brčko	0	3.931	31.448	-	-
AustrB.	Voda za općinu Posušje	0	351	5.477	-	-
AustrB.	Voda za općinu Srbac	0	4	5.723	-	-
AustrB.	Voda za općinu Gradiška	0	0	26.535	-	-
AustrB.	Voda za općinu Grude	0	0	6.257	-	-
Portugal	Federacija.direktni dug	15.647	0	0	19.05.2004.	30.06.2010.
EUROFIMA	Željeznice	0	0	82.500	-	-
BAWAG	RMC Safet Mujić	0	0	3.929	-	-
BAWAG	Klinička bolnica Mostar	0	0	2.666	-	-

BAWAG	Dom zdravlja Mostar	0	0	1.202	-	-
	Ukupno	2.332.610.020	3.875.546	24.475.376		

Rekapitulacija:

1. Plaćeni commitment fee od 1997. do 31.12.2010. godine iznosio je 24.475.376 KM.

2. Plaćeni commitment fee od 1.1.2010. do 31.12.2010. godine iznosio je 3.875.546 KM.

3. Kreditna zaduženja, kojima je produžen datum zatvaranja, a po kojima su plaćeni troškovi commitment fee u 2010. godini

EBRD	31788 Regionalne ceste	produžen sa 31.12.2010	datum zatvaranja:	31.12.2011.
EBRD	35806 Električna energija 3	produžen sa 31.12.2010	datum zatvaranja:	30.06.2011.
EBRD	35288 Zračni promet	produžen sa 31.12.2010	datum zatvaranja:	30.06.2011.
KfW	23476 Sanacija Hidroelektrane Rama	produžen sa 31.12.2010.	datum zatvaranja:	30.12.2013.
KfW	Sanacija vod.unsko-san.regije	produžen sa 31.12.2010.	datum zatvaranja:	27.07.2011.
Španija	Voda Široki, Ljubuški, Fojnica	produžen sa 6.10.2011.	datum zatvaranja:	12.12.2011.
Austr. Banka	Voda Fojnica-Kiseljak	produžen sa 31.10.2010.	datum zatvaranja:	31.10.2011.

PRILOG 3

**Kopije razmjenjenih dopisa Ministarstva finansija i trezora BiH s
ministarstvima finansija entiteta po osnovu neangažovanih sredstava
– commitment fee u 2010. godini**

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 07-16-21-100-2 /11
Sarajevo, 28.01.2011. godine

Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo finansija
N/p Ministra

Republika Srpska
Ministarstvo finansija Republike Srpske
N/p Ministra

Predmet: Troškovi po osnovu neangažovanih sredstava – Commitment fee u 2010.godini

Poštovani,

Ministarstvo finansija i trezora BiH u obvezi je pripremiti Informaciju o javnoj zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010.godine.

U cilju izrade sveobuhvatnog pregleda javne zaduženosti BiH, kao i izraženom interesu javnosti u svezi implementacije kreditnih sporazuma i troškova po osnovu istih, molimo Vas, da u što skorijem roku dostavite izvješća o dinamici realiziranja onih projekata za koje se plaćaju troškovi za neangažirana sredstva - commitment fee, kao i razlozima usporenog «povlačenja» odobrenih sredstava.

Dozvolite da napomenemo da je i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, prilikom razmatranja Informacije o stanju javne zaduženosti sa 31.12.2009. g. usvojio Zaključak kojim je zaduženo Vijeće ministara BiH da u najkraćem roku zatraži od entitetskih vlada dostavljanje izvješća o realiziranju kredita i dinamici realiziranja onih projekata za koje se plaćaju troškovi za neangažirana sredstva- commitment fee.

U tom kontekstu, u privitku se dostavlja tabelarni pregled kredita koji uključuje ugovorene iznose kredita, datum efektivnosti, neangažirane iznose kredita na dan 31.12.2010.godine, angažirane iznosi po odobrenim kreditnim zaduženjima i plaćeni commitment fee, tokom 2009. i 2010.godine.

Po kreditnim informacijama koje se vode u bazi podataka za vanjski dug u Ministarstvu finansija i trezora, a kao što je vidljivo iz tabele u privitku, troškovi po osnovi - commitment fee tokom 2010.godine plaćeni su u iznosu od 3.875.547 KM.

Stoga, molimo da nas u što skorijem roku izvijestite o dinamici realiziranja navedenih kredita, odnosno razlozima usporenog «povlačenja» odobrenih sredstava.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

MINISTAR
Dragan Vrankić

Kreditna zaduženja po kojima se plaća(o) commitment fee (2009. i 2010.godina)

Rb	Kreditor i vrsta projekta	Ugovoreni iznos [u KM]	Datum efektivnosti kredita	Neangažovano na dan 31.12.2010. [u KM]	Angažovano u 2009.godini [u KM]	Plaćeni commitment fee u 2009.god. [u KM]	Angažovano u 2010.godini [u KM]	Plaćeni commitment u 2010.god. [u KM]
	Evrop. banka za obnovu i razvoj EBRD	1.134.765.143		642.472.784	169.843.497	3.495.009	115.895.481	3.527.687
1	38716 Projekat koridor Vc	352.049.400	25.9.2009	338.914.231	3.520.494	1.327.373	9.614.675	1.756.984
2	35418 Željeznice 2	136.908.100	7.2.2006	106.997.760	-	630.633	28.541.259	711.730
3	37543 Projekat rekonstrukcije puteva	146.687.250	15.9.2007	71.725.516	31.858.073	593.140	22.436.551	431.417
4	31788 Regionalni putevi	136.908.100	16.8.2006	38.196.157	40.440.234	393.882	16.248.969	251.218
5	40327 Petlja Mahovljani	41.072.430	4.6.2010	34.174.852	-	-	6.897.437	161.393
6	35806 Električna energija 3	107.570.650	29.11.2006	11.561.845	35.868.422	251.329	12.248.573	96.772
7	35288 Vazdušni saobraćaj	33.249.110	1.1.2007	6.585.388	13.376.429	129.512	6.884.269	51.189
8	37972 Elektroenergetski sistem	31.157.379	31.12.2008	52.833	25.472.677	26.740	5.631.869	28.050
9	36876 Kanalizacioni sistem Bijeljina	13.683.387	17.10.2008	-	8.474.815	57.520	4.584.955	22.663
10	891 Električna energija 2	102.230.227	2.11.2000	1.347.583	10.832.353	84.880	2.474.432	16.271
15	38770 Projekat gasifikacije Sr.Bos.Kanton	33.249.110	7.9.2010	32.916.619	-	-	332.491	-
	KFW	187.759.680		146.404.670	1.501.550	68.346	38.384.190	266.478
16	24478 Vjetroelektrana Meshovina	138.863.930	25.8.2010	104.147.948	-	-	34.715.983	156.945
17	23476 Sanacija Hidroelektrane Rama	19.558.300	4.2.2009	19.406.404	151.896	48.896	-	48.896
18	24282 Vodostajbjevanje Banja Luka	19.558.300	3.4.2010	19.558.300	-	-	-	47.266
19	Sanacija gradskog vodov. u Unsko-San.regiji	9.779.150	1.6.2005	3.292.018	1.349.654	19.450	3.668.207	13.371
	Kraljevina Španije	153.039.136		69.821.208	5.386.968	47.063	25.105.845	45.635
20	Nabavka 9 gamitura vozova i vagona	132.267.029	25.10.2006	63.754.575	2.664.283	46.020	23.781.533	42.450
21	Voda za Široki Ljubuški Fojnicu	10.072.525	12.6.2009	6.066.633	2.681.580	994	1.324.312	3.185
22	Projekat za vodu	10.699.582	11.3.2003	-	41.106	49	-	-
	Raiffeisen banka AG	52.850.795		20.250.976	12.216.685	28.739	17.950.560	28.783
23	Nova bolnica u Bijeljini	29.337.450	30.9.2010	18.750.457	-	-	10.586.993	17.415
24	Vodostajbjevanje Livno	6.869.595	8.9.2009	1.144.814	686.959	6.576	5.037.821	6.987
25	Voda za Općinu Laktaši	6.913.457	2.3.2009	355.705	4.232.006	15.406	2.325.746	4.381
26	Modernizacija Univerziteta u Zenici	9.730.293	15.8.2008	-	7.297.720	6.757	-	-

Kreditor i vrsta projekta	Ugovoreni iznos [u KM]	Datum efektivnosti kredita	Neangažovano na dan 31.12.2010. [u KM]	Angažovano u 2009.godini [u KM]	Plaćeni commitment fee u 2009.god. [u KM]	Angažovano u 2010.godini [u KM]	Plaćeni commitment u 2010.god. [u KM]
Austrijska banka	32.465.408		746.729	13.831.726	28.336	3.136.526	6.964
27 Voda za Brčko	9.704.787	31.7.2007	-	139.824	8.325	2.627.195	3.931
28 Voda i kanalizacija Fojnica-Kiseljak	9.769.662	12.2.2009	746.729	8.861.203	11.021	161.730	2.678
29 Voda za Posušje	4.887.399	12.8.2008	-	2.660.096	1.009	303.045	351
30 Voda za Srbac	3.314.259	31.12.2008	-	2.170.603	4.239	44.556	4
31 Voda za opštinu Gradiska	4.789.301	31.7.2007	-	-	3.742	-	-
Banka za rad i privredu Austrijska poštedionica	6.602.346		0	330.117	16	0	0
33 Medicinska oprema za bolnicu S.Mujić Mostar	5.015.864	15.9.2008	-	250.793	11	-	-
35 Medicinska oprema za dom zdravlja Mostar	1.586.482	15.9.2008	-	79.324	6	-	-
EUROFIMA	28.025.142		0	0	7.500	0	0
36 Željeznice	28.025.142	1.3.1999	-	-	7.500	-	-
UKUPNO ZA SVE KREDITE	1.595.507.650		879.696.367	203.110.544	3.675.010	200.472.602	3.875.547

Napomena: Podaci za 2010.godinu nisu konačni

Broj: 08-14-868/11 E.Š
Sarajevo, 14.02.2011.

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA
BOSNE I HERCEGOVINE
Trg BiH 1
SARAJEVO

N/p gosp. Dragan Vrankić, ministar

PREDMET: Troškovi po osnovu neangažovanih sredstava-Commitment fee u
2010.godini

Vašim dopisom broj: 07-16-21-100-2/11 od 28.01.2011.godine, obavijestili ste nas o obavezi Ministarstva finansija i trezora BiH da pripremi Informaciju o javnoj zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010.godine.

Prilikom pripreme navedene informacije, posebnu pažnju imate obratiti na implementaciju kreditnih sporazuma, odnosno na troškove koji nastaju zbog zastoja u implementaciji pojedinih kredita.

S tim u vezi Vam dostavljamo pregled kredita koje koristi Federacija Bosne i Hercegovine, a za koje se plaćaju troškovi neangažovanih sredstava-Commitment fee.

Implementacija skoro svih kredita na koje se plaćaju Commitment fee su u nadležnosti krajnjih korisnika, Javnih preduzeća i Općina u Federaciji BiH, koji i snose troškove neangažovanja sredstava. Vaši navodi da ovi troškovi nepotrebno opterećuju Budžete stoje, te će Federacija Bosne i Hercegovine odmah poduzeti sve potrebne korake da se implementacija ubrza, pa ako je potrebno i privremeno obustaviti dalje zaduživanje navedenih subjekata koji ne implementiraju kreditne sporazume u skladu sa ugovorenim dinamikom.

Budžetski kredit EBRD 38716-Koridor Vc se sporo implementira zbog poznatih problema oko realizacije projekta autoceste na koridoru Vc, te se nadamo da će u skoroj budućnosti i ovaj projekat biti uspješno implementiran.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda
Vjekoslav Bevanda

Prilog: Tabelarni prikaz

PREGLED REALIZACIJE PROJEKATA ZA KOJE FEDERACIJE BiH
PLAĆA NAKNADU NA NEPOVUČENA SREDSTVA-COMMITMENT FEE
(01.01.-31.12.2010.)

Kreditor i naziv projekta	Ugovoreni iznos	Datum zaključivanja	Procenat implementacije	Datum zatvaranja	KM
					Troškovi 01.01.-31.12.2010.
*EBRD 38716-Koridor Vc	180.000.000 EUR	28.10.2008	4%	31.12.2012	1.756.983,98
EBRD 31788-Razvoj puteva	38.592.100 EUR	03.12.2004	66%	31.12.2010	148.159,11
EBRD 35418-Željeznice II	42.000.000 EUR	09.12.2005	22%	30.06.2010	426.434,56
EBRD 12413-Struja 3	41.544.182 EUR	02.11.2000	97%	31.12.2010	15.458,70
EBRD 35806-Obnova elektrodistribucija	38.000.000 EUR	01.02.2006	86%	31.03.2010	67.478,89
EBRD 37543-Rehabilitacija puteva	45.000.000 EUR	17.07.2007	57%	31.12.2011	229.161,57
EBRD 37972-Reorganiz. obnove el.en.sistema	10.854.642 EUR	13.12.2007	100%	31.12.2010	25.369,13
UKUPNO EBRD					2.669.045,95
Vlada Španije-TALGO vozovi	67.627.058 EUR	08.06.2006	38%	17.04.2012	42.449,61
UKUPNO Vlada Španije					42.449,61
KfW Njemačka-Obnova vodovoda	2.000.000 EUR	23.11.2004	100%	31.12.2010	1.285,09
KfW Njemačka-Obnova Hidroelektrane Rama	10.000.000 EUR	23.06.2008	0%	31.12.2010	48.895,76
KfW Njemačka-Projekt Vjetroelektrane Mesihovina	71.000.000 EUR	23.02.2010	0%	30.12.2013	209.260,20
UKUPNO KfW Njemačka					259.441,07
Raiffeisen Zentralbank-Vodosnabd.Općine Livno	3.512.368 EUR	28.08.2009	83%	31.03.2011	6.987,29
UKUPNO Raiffeisen bank					6.987,29
UniCredit bank-Vodosnabd.Općine Posušje	2.498.887 EUR	15.07.2008	100%	31.05.2010	350,88
UniCredit bank-Vodosnabd. Općine Kiseljak	4.995.149 EUR	04.11.2008	91%	31.10.2010	2.678,33
UKUPNO UniCredit bank					3.029,21
UKUPNO COMMITMENT					2.980.953,13

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Трг Републике Српске 1, Бања Лука; тел: 051/339-155, 051/339-179; факс: 051/339-655; www.vladars.net; e-mail: mlf@mf.vladars.net

Број: 06.08/322-71-1/11
Датум: 21.02.2011. године

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ТРЕЗОРА БиХ
и/р Драган Вранкић, Министар

ПРЕДМЕТ: Одговор - доставља се

Поштовани,

Министарство финансија Републике Српске примило је Ваш допис број 07-16-21-100-2/11 од 28.01.2011. године, у којем сте тражили информацију о динамици реализације оних пројеката за које се плаћају трошкови на неповучена средства тј. комисиона провизија. У вези са наведеним, овим путем Вам достављамо следећи одговор.

У 2010. години је на име трошкова комисионе провизије Република Српска платила укупно 871.189 КМ, од чега је, као и у 2009. години, највећи износ плаћен по пројектима намијењеним за железнице и за путеве.

Наиме, од укупно плаћене комисионе провизије у 2010. години, по пројектима намијењеним за путеве плаћено је 466.708 КМ, по пројектима за железнице 285.295 КМ, по пројектима за електричну енергију 32.786 КМ, док је по пројектима из области комуналних услуга плаћено 86.399 КМ. Посматрано по кредиторима, Европској банци за обнову и развој плаћено је 807.453 КМ, Влади Републике Аустрије 4.384 КМ, те Кредитном заводу за обнову КfW је плаћено 59.352 КМ.

Посматрајући 2010.годину у односу на претходне примјећује се смањење укупног износа обавеза Републике Српске које су плаћене по основу комисионс провизије.

У 2010. години је дошло до значајнијег повлачења средстава за пројекте железница, као и за пројекте путева, гдје је раније динамика повлачења била успорена због одређених проблема у имплементацији.

Наглашавамо да сама природа пројеката условљава да имплементација траје више година, и да је динамика повлачења условљена испуњавањем одређених услова, како оних постављених од стране кредитора, тако и објективних услова реализације сваког појединачног пројекта.

С поштовањем,

МИНИСТАР
др Зоран Тегелтија

PRILOG 4

Pregled projekata koji su u postupku odobravanja i u pripremi

A. Pregled projekata u postupku odobravanja sa stanjem na dan 31.12.2010. godine

	Kreditor i naziv projekta	I z n o s	Napomena
1	E B R D Kreditna linija Agenciji za osiguranje depozita BiH - Jamstvo Ugovor o jamstvu -Bijeljina faza II za Projekt postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje mreže Ugovor o jamstvu - Projekt Međunarodna zračna luka Sarajevo Amandman na sporazum - Regionalni projekt željeznica Projekt vodovod i kanalizacija Sarajevo Ugovor o donaciji BiH i EBRD pravna pomoc u provedbi Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama grant € 295.000,00 Ukupno	€ 50.000.000,00 € 5.000.000,00 € 25.000.000,00 € 10.000.000,00 € 30.000.000,00 € 120.000.000,00	Ratificiran, objavljen, potrebna Odluka o izdavanju državnog garancije U postupku ratifikacije U postupku ratifikacije U postupku ratifikacije Potpisan 23.11.2010. Potpisan 23.11.2010.
2	E I B Vodovod i kanalizacija u Republici Srpskoj Projekt bolnica u Republici Srpskoj Koridor Vc II. faza Grant BiH/EIB - Projekt Vodovoda i kanalizacije u FBiH IPA 2009 grant € 12.000.000,00 Grant BiH/EIB - Projekt općinske rauzine potpore infrastrukturnim projektima u sklopu IPA-2008 grant € 5.000.000,00 Grant BiH/EIB - Projekt poboljšanja željezničke infrastrukturne regionalne osnovne transportne mreže IPA-2009 grant € 9.000.000,00 Ukupno	€ 50.000.000,00 € 100.000.000,00 € 166.000.000,00 € 316.000.000,00	U postupku ratifikacije Usvojena inicijativa Pokretanje inicijative Pokretanje inicijative U postupku ratifikacije Pokretanje inicijative
3	SVJETSKA BANKA Sporazum o saradnji za generiranje stranih investicija - Projekt za FIPA-u (IFC) donacija USD 771.900,00 Ukupno	 \$0,00	Sporazum potpisan 20.12.2010.
4	O P E C Projekt stambene obnove za izbjeglice Projekt poboljšanja životnih uslova na selu	\$7.000.000,00 \$6.000.000,00	Očekuje se potpisivanje Ratificiran, čeka se efektivnost

				(FBiH)
	Ukupno		\$13.000.000,00	
5	AUSTRIJA			
	Amandman na Okvirni sporazum	€ 45.000.000,00		Amandman potpisan 16.12.2010.
	Projekt opremanja bolnice u Orašju		€ 2.215.000,00	U postupku ratifikacije
	Projekt bolnica u Goraždu		€ 4.300.000,00	Usvojena inicijativa VM
	Projekt nabave opreme za Univerzitet u Banja Luci		€ 6.000.000,00	Usvojena inicijativa VM
	Projekt nabave opreme za Univerzitet u I.Sarajevu		€ 7.000.000,00	Usvojena inicijativa VM
	Projekt opremanja Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu i Opće bolnice Dr. Abdulah Nakaš		€ 3.229.012,00	U postupku zaključivanja
	Projekt opremanja opće bolnice u Nevesinju		€ 2.400.000,00	Usvojena inicijativa VM
	Projekt vodoopskrbe Gradiška		€ 2.480.089,16	Sporazum potpisan 27.12.2010.
	Projekt za KJPK RAD Sarajevo		€ 2.185.092,00	U postupku zaključivanja
	Projekt vodovoda i kanalizacije u općini Čelić		€ 3.111.803,00	Usvojena inicijativa
	JU Bolnica Abdulah Nakaš		€ 6.490.000,00	Usvojena inicijativa
	Ukupno		€ 39.410.996,16	
6	EVROPSKA UNIJA			
	Projekt makrofinansijske pomoći		€ 100.000.000,00	Sporazum potpisan 17.11.2010.
	Ukupno		€ 100.000.000,00	
7	NJEMAČKA			
	Sporazum o finansijskoj saradnji u 2009.			U proceduri potpisivanja
	kredit	€ 120.000.000,00		
	Zamjena duga III (ne ulazi u zbroj)	€ 12.800.000,00		Pokretanje inicijative
	Ukupno za 2009.	€ 132.800.000,00		
8	K f W			
	Projekt vjetroparkova Mesihovina	kredit	€ 71.000.000,00	Ratificiran, očekuje se

	Projekt vjetroparka Mesihovina grant € 1.000.000,00		efektivnost Ratificiran, ocekuje se efektivnost pokretanje incijative
	Projekt struja- SCADA kredit	€ 11.000.000,00	
	Projekt struja- SCADA/ grant € 6.000.000,00		
	Ukupno grant € 7.000.000,00		
	Ukupno kredit	€ 82.000.000,00	
9	Razvojna banka Vijece Evrope		
	Okvirni sporazum - Projekt izgradnje državnog zatvora	€ 19.300.000,00	U postupku ratifikacije
	Ukupno	€ 19.300.000,00	
10	ŠPANIJA		
	Projekt talgo vlakova u Republici Srpskoj	€ 32.000.000,00	Usvojena incijativa
	Ukupno	€ 32.000.000,00	
11	KUVAJT		
	Projekt Autocesta Kakanj-Donja Gračanica	€ 30.000.000,00	Ratificiran, ocekuje se efektivnost
	Ukupno	€ 30.000.000,00	
12	SAUDIJSKI FOND		
	Projekt zaobilaznica Zenica	\$ 25.000.000,00	Pokretanje incijative
	Ukupno	\$ 25.000.000,00	
13	KOREJA		
	Projekt modernizacije bolnica u BiH faza III	€ 30.000.000,00	Pokretanje incijative
	Ukupno	€ 30.000.000,00	
	A. Sveukupno projekti u postupku odobravanja	€ 789.915.812,16	1USD=0,753012 EUR 31.12.2010.

B. Projekti koji su u pripremi sa stanjem na dan 31.12.2010. godine

	Naziv projekta	I z n o s	Napomena
1	E B R D		
	Projekt Sarajevo putevi (2011)	€ 45.000.000,00	
	Projekt regionalnog vodovoda Plava voda Zenica	€ 10.000.000,00	
	Ukupno	€ 55.000.000,00	
2	E I B		
	Grant BiH/EIB Projekt vodovoda i kanalizacije u FBiH IPA 2010 8.000.000,00 EUR		
	Ugovor o jamstvu za projekt vjetrenjača i hidroenergije Mostar	€ 170.000.000,00	
	Projekt za mala i srednja poduzeća u FBiH	€ 50.000.000,00	
	Projekat zaštite od poplava i prevencija u Republici Srpskoj	€ 60.000.000,00	
	Ukupno	€ 280.000.000,00	
3	SVJETSKA BANKA		
	Rijeka Sava plovni put		
	Projekt zdravstva dodatno finansiranje	\$9.000.000,00	
	Zajam za razvojne politike/budžetska potpora 2010-2011		
	Projekt zdravstva dodatno finansiranje		
	Projekt zaštite od rizika katastrofa za zemlje Jugoistočne Europe i Kavkaza		
	Ukupno	\$9.000.000,00	
4	O P E C		
	Projekt zaobilaznice Mostar		
	Projekt obnove obrazovanja (Tuzlanska kantona)	8.000.000,00 KM	
	Ukupno	\$8.000.000,00	
5	SAUDIJSKI FOND		
	Projekt održivog povratka izbjeglica i raseljenih osoba -obnova stambenih jedinica i infrastrukture		
	Projekt izgradnje zgrade za općinska tijela uprave Srebrenik		
6	AUSTRIJA		
	Projekt JU Kantonalna bolnica Zenica		
	Livno-vodoopskrba		
	Srednjobosanska kantona-medicinska oprema		
	Općina Srebrenik-otpadne vode		
	Unsko-sanska kantona -5 bolnica		
	Vodoopskrba -Tomislavgrad		
	Univerzitet Bihać		
	Univerzitet Tuzla		
	Cazin -otpadne vode		
	Bugojno -otpadne vode		

7	Ukupno		
	<i>NJEMAČKA / KfW</i>		
	Sporazum o finansijskoj saradnji u 2010.		
	Program energetskog sektora IV (HE Vrilo I)	€ 70.000.000,00	
	Hidroelektrana Cijevna III	€ 50.000.000,00	
	Hidroelektrana Trebinje faza III kredit	€ 6.000.000,00	
	Hidroelektrana Trebinje faza III grant € 4.000.000,00		
	Ukupno	€ 126.000.000,00	
	B. Sveukupno projekti u pripremi	€ 473.801.204,00	1USD= 0,753012 EUR 31.12.2010.

Napomena: Za kredite i grantove u pripremi podaci o samim projektima i iznosima istih su preliminarni, tako da može doći do značajnih odstupanja.

Izvor: MFiT BiH, Sektor za saradnju s finansijskim institucijama

PRILOG 5

**Pregled stanja unutrašnjeg duga općina, gradova i kantona
sa stanjem na dan 31.12.2010. godine**

Stanje duga po općinama u Federaciji BiH na dan 31.12.2010. godine

<i>Red. br.</i>	<i>OPĆINA</i>	<i>Unutrašnji krediti</i>	<i>Datum izvještavanja</i>
1	Banovići	0,00	31.12.2010.
2	Bihać	10.593.899,56	31.12.2010.
3	Bosanska Krupa	307.096,52	31.12.2010.
4	Bosanski Petrovac	0,00	30.06.2010.
5	Bosansko Grahovo	0,00	31.03.2010.
6	Breza	0,00	ne dostavlja dok
7	Bugojno	0,00	30.06.2010.
8	Busovača	63.332,20	31.03.2010.
9	Bužim	0,00	31.12.2010.
10	Cazin	0,00	30.09.2010.
11	Čapljina	0,00	31.03.2010.
12	Čelić	37.310,02	31.12.2010.
13	Čitluk	3.308.996,36	31.12.2010.
14	Doboj-Istok	0,00	30.06.2010.
15	Doboj-Jug	13.733,50	31.03.2010.
16	Dobretići	0,00	30.06.2010.
17	Domaljevac-Šamac	0,00	30.06.2010.
18	Donji Vakuf	800.000,00	30.06.2010.
19	Drvar	0,00	30.06.2010.
20	Foča-Ustikolina	0,00	27.10.2008.
21	Fojnica	0,00	30.09.2008.
22	Glamoč	0,00	31.03.2010.
23	Goražde	0,00	31.12.2010.
24	Gornji Vakuf-Uskoplje	0,00	31.03.2010.
25	Gračanica	1.315.158,00	31.12.2010.
26	Gradačac	1.523.853,40	31.12.2010.
27	Grude	1.111.430,30	30.09.2010.
28	Hadžići	0,00	30.06.2010.
29	Ilidža	0,00	31.12.2010.
30	Ilijaš	204.166,79	31.12.2010.
31	Jablanica	1.766.666,67	31.03.2010.
32	Jajce	974.991,00	31.12.2010.
33	Kakanj	0,00	31.12.2010.
34	Kalesija	0,00	31.09.2010.
35	Kiseljak	10.107.126,00	30.06.2010.
36	Kladanj	0,00	30.06.2010.
37	Ključ	230.602,05	30.06.2010.
38	Konjic	1.857.629,39	30.06.2010.
39	Kreševo	37.750,26	31.03.2010.
40	Kupres	0,00	30.09.2010.
41	Livno	0,00	30.09.2010.
42	Lukavac	0,00	30.09.2010.

43	Ljubuški	1.357.143,00	30.09.2010.
44	Maglaj	0,00	30.06.2010.
45	Neum	60.126,95	30.09.2010.
46	Novi Travnik	185.362,00	31.12.2010.
47	Odžak	145.153,59	31.03.2010.
48	Olovo	0,00	31.12.2010.
49	Orašje	0,00	30.06.2010.
50	Pale-Prača	0,00	31.03.2010.
51	Posušje	756.656,30	31.12.2010.
52	Prozor-Rama	0,00	31.12.2009.
53	Ravno	0,00	ne dostavlja dok
54	Sanski Most	0,00	31.03.2010.
55	Sapna	155.595,05	30.06.2010.
56	Srebrenik	0,00	31.12.2010.
57	Stolac	0,00	31.12.2010.
58	Široki Brijeg	0,00	31.12.2010.
59	Teočak	16.737,24	30.06.2010.
60	Tešanj	0,00	31.12.2010.
61	Tomislavgrad	0,00	31.12.2010.
62	Travnik	4.833.369,16	30.06.2010.
63	Trnovo (FBiH)	0,00	30.06.2010.
64	Tuzla	512.815,87	31.12.2010.
65	Usora	0,00	30.06.2010.
66	Vareš	0,00	ne dostavlja dok
67	Velika Kladuša	977.991,26	31.12.2010.
68	Visoko	0,00	30.06.2010.
69	Vitez	0,00	30.06.2010.
70	Vogošća	0,00	30.06.2010.
71	Zavidovići	0,00	31.12.2010.
72	Zenica	1.500.000,00	31.12.2010.
73	Žepče	0,00	31.12.2010.
74	Živinice	0,00	31.03.2010.
	UKUPNO KM:	44.754.692,44	

Stanje duga po kantonima u Federaciji BiH na dan 31.12.2010. godine

<i>Red. br.</i>	<i>Kantona</i>	<i>Unutrašnji krediti</i>	<i>Datum izvyještavanja</i>
1	Unsko-sanski	0,00	30.06.2010.
2	Posavski	0,00	31.12.2010.
3	Tuzlanski	0,00	31.12.2010.
4	Zeničko-dobojski	1.166.140,65	30.09.2010.
5	Bosansko-podrinjski	330.398,50	30.09.2010.
6	Srednjobosanski	6.000.000,00	30.09.2010.
7	Hercegovačko-neretvanski	27.320.522,20	31.12.2010.
8	Zapadno-hercegovački	11.413.996,14	30.09.2010.
9	Sarajevski	33.811.700,00	30.09.2010.
10	Kanton 10	405.106,25	31.12.2010.
	<i>Ukupno KM</i>	<i>80.447.863,74</i>	

Izvor podataka: Federalno ministarstvo finansija (Podaci o dugu i garancijama Federacije Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2010. godine)

Zaduženja općina i gradova Republike Srpske kod komercijalnih banaka i zaduženja po osnovu emisije obveznica na dan 31.12.2010. godine

Red .br.	Općina/grad	Naziv banke	Ostatak duga - glavnica
1	Općina Bijeljina	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina OBVEZNICE	12.375.000,00 4.857.312,00 10.198.715,00
2	Općina Bratunac	Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	0,00 1.200.000,00
3	Općina Brod	Leasing OBVEZNICE	14.686,00 3.856.730,00
4	Općina Brekovići	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka HVB Leasing Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	0,00 121.667,00 19.486,00 166.667,00
5	Općina Višegrad	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	2.700.000,00
6	Općina Vlasenica	Nova banka a.d. Bijeljina Unicredit banka a.d. Banja Luka	60.062,00 1.643.333,00
7	Općina Gradiška	Nova banka a.d. Bijeljina Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank OBVEZNICE	0,00 141.631,00 213.681,00 310.799,00 5.115.011,00 2.025.000,00
8	Grad Banja Luka	Hypo Alpe Adria Bank Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka OBVEZNICE NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina Hypo Alpe Adria Bank Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina Balkan Investment Bank Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	715.686,00 1.196.746,00 2.362.500,00 1.717.417,00 10.111.111,00 2.333.333,00 2.300.000,00 1.722.222,00 789.172,00 2.902.778,00 1.870.370,00 1.802.821,00 2.587.270,00 10.390.725,00 781.356,00 1.700.000,00 990.741,00 947.368,00 2.600.000,00 1.000.000,00 400.000,00 2.000.000,00

		Nova banka a.d. Bijeljina	2.000.000,00
		Hypo Alpe Adria Bank	3.000.000,00
			400.000,00
			1.700.000,00
9	Grad Istočno Sarajevo	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	236.591,00
10	Općina Derventa	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	97.352,00
		Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	66.444,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	520.833,00
11	Općina Donji Žabar	Nova banka a.d. Bijeljina	116.176,00
		Komercijalna banka Banja Luka	487.527,00
12	Općina Doboj	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	371.840,00
		Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	140.875,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	200.000,00
		Raiffeisen Bank d.d. BiH	2.738.739,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	8.527.778,00
13	Općina Osmaci	Nova banka a.d. Bijeljina	0,00
14	Općina Oštra Luka	Leasing	221.486,00
		Hypo Alpe Adria Bank	421.563,00
		Hypo Alpe Adria Bank	284.318,00
15	Općina Laktaši	OBVEZNICE	6.226.682,00
16	Općina Lopare	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	1.058.820,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	734.648,00
		OBVEZNICE	700.000,00
17	Općina Lubinje	Nova banka a.d. Bijeljina	61.578,00
		Hypo Alpe Adria Bank	68.562,00
		Hypo Alpe Adria Bank	29.579,00
		Hypo Leasing	0,00
		Volksbank AD Banja Luka	78.458,00
18	Općina Prnjavor	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	82.176,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	3.728.197,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	3.876.820,00
19	Općina Pertovo	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	112.076,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	325.043,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	446.191,00
20	Općina Petrovac	Hypo Alpe Adria Bank	110.617,00
21	Općina Prijedor	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	320.303,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	10.911.880,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	2.572.784,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	3.665.005,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	2.000.000,00
22	Općina Pale	Raiffeisen Bank d.d. BiH	592.593,00
		Raiffeisen Bank d.d. BiH	2.785.714,00
23	Općina Pelagićevo	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka	165.461,00
		Hypo Alpe Adria Bank	232.398,00
24	Općina Srbac	Hypo Alpe Adria Bank	5.419.618,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	559.967,00

		OBVEZNICE	1.500.000,00
		OBVEZNICE	1.000.000,00
25	Općina Sokolac	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	193.903,00 50.000,00 982.456,00 947.368,00
26	Općina Šamac	Nova banka a.d. Bijeljina OBVEZNICE	525.784,00 4.580.000,00
27	Općina Novi Grad	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Raiffeisen Bank d.d. BiH NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Raiffeisen Bank d.d. BiH Nova banka a.d. Bijeljina NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	85.000,00 110.900,00 93.911,00 155.150,00 472.248,00 570.000,00 730.000,00
28	Općina Nevesinje	Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank Hypo Alpe Adria Bank	105.718,00 112.676,00 127.368,00 1.266.246,00 88.748,00 529.015,00
29	Općina Kostajnica	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	110.778,00 39.135,00 18.675,00 28.492,00 878.379,00 840.000,00
30	Općina Kotor Varoš	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka OBVEZNICE	98.798,00 4.500.000,00
31	Općina Kozarska Dubica	Unicredit Zagrebačka banka Unicredit Zagrebačka banka	403.504,00 2.818.802,00
32	Općina Kneževo	Hypo Alpe Adria Bank NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	1.837.987,00 1.610.526,00
33	Općina Foča	Raiffeisen Bank d.d. BiH	0,00
34	Općina Čajniče	Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina	419.402,00 103.781,00
35	Općina Han Pijesak	Nova banka a.d. Bijeljina Raiffeisen Bank d.d. BiH NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	116.700,00 748.795,00 267.500,00
36	Općina Milići	Nova banka a.d. Bijeljina	1.632.125,00
37	Općina Modriča	Nova Banjalučka banka a.d. Banja Luka Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina	207.228,00 2.587.059,00 1.400.000,00
38	Općina Trebinje	Nova banka a.d. Bijeljina Nova banka a.d. Bijeljina Hypo Alpe Adria Bank	0,00 96.494,00 738.272,00

		Nova banka a.d. Bijeljina	367.569,00
		Bobar banka AD Bijeljina	371.056,00
		Raiffeisen Bank d.d. BiH	1.859.296,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	908.333,00
39	Općina Novo Goražde	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	1.050.000,00
		Nova banka a.d. Bijeljina	103.216,00
40	Općina Čelinac	Nova banka a.d. Bijeljina	74.936,00
		Raiffeisen Bank d.d. BiH	3.536.002,00
41	Općina Zvornik	Nova banka a.d. Bijeljina	467.138,00
		Raiffeisen Bank d.d. BiH	345.133,00
42	Općina Mrkonjić Grad	Unicredit Zagrebačka banka	1.037.014,00
		NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	1.244.446,00
		Komercijalna banka	517.424,00
43	Općina Istočni Stari Grad	Raiffeisen Bank d.d. BiH	22.542,00
		OBVEZNICE	515.000,00
44	Općina Šekovići	Hypo Alpe Adria Bank- lizing	0,00
45	Općina Šipovo	Unicredit Zagrebačka banka	1.095.370,00
		VB Leasing	166.460,00
46	Općina Ribnik	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	703.704,00
		UniCredit Zagrebačka banka	1.223.684,00
47	Općina Rogatica	*	0,00
48	Općina Rudo	*	0,00
49	Općina Istočna Ilidža	*	0,00
50	Općina Istočno Novo Sarajevo	*	0,00
51	Općina Istočni Drvar	*	0,00
52	Općina Istočni Mostar	*	0,00
53	Općina Ugljevik	*	0,00
54	Općina Bileća	*	0,00
55	Općina Vukosavlje	*	0,00
56	Općina Gacko	*	0,00
57	Općina Srebrenica	*	0,00
58	Općina Jezero	*	0,00
59	Općina Kalinovik	*	850.000,00
60	Općina Krupa na Uni	*	0,00
61	Općina Kupres	*	0,00
62	Općina Teslić	*	1.940.222,00
63	Općina Trnovo	*	0,00
	Ukupno KM		220.765.556,00

Izvor podataka: Ministarstvo finansija Republike Srpske (Zaduženja općina i gradova Republike Srpske kod komercijalnih banka i zaduženja po osnovu emisije obveznica na dan 31.12.2010. godine)

PRILOG 6

Pregled stanja garantovanog duga Federacije Bosne i Hercegovine

Stanje duga u Federaciji BiH po osnovu garancija na dan 31.12.2010. godine

R/b.	FEDERACIJA BiH Izdavalac garancije	GARANCIJE	od toga	
			VANJSKE GARANCIJE	UNUTRAŠNJE GARANCIJE
1	J.P."Željeznice F BiH"	78.917.839,27	78.917.839,27	0,00
2	J.P. Međunarodni aerodrom "Sarajevo"	48.895.750,00	0,00	48.895.750,00
3	Ukupno (KM)	127.813.589,27	78.917.839,27	48.895.750,00

R/b	KANTONI Izdavalac garancije	GARANCIJE	od toga	
			VANJSKE GARANCIJE	UNUTRAŠNJE GARANCIJE
1	UNSKO –SANSKI	0,00	0,00	0,00
2	POSAVSKI	0,00	0,00	0,00
3	TUZLANSKI	12.712.895,00	0,00	12.712.895,00
4	ZENIČKO-DOBOJSKI	0,00	0,00	0,00
5	BOSANSKO-PODRINJSKI	0,00	0,00	0,00
6	SREDNJOBOSANSKI	9.769.662,27	0,00	9.769.662,27
7	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI	0,00	0,00	0,00
8	ZAPADNO-HERCEGOVAČKI	21.273.418,64	0,00	21.273.418,64
9	SARAJEVSKI	0,00	0,00	0,00
10	KANTON 10	1.279.232,96	56.715,35	1.222.517,61
11	Ukupno (KM)	45.035.208,87	56.715,35	44.978.493,52

R/b.	OPĆINA/GRAD Izdavalac garancije	GARANCIJE	od toga	
			VANJSKE GARANCIJE	UNUTRAŠNJE GARANCIJE
1	Bosanski Petrovac	40.605,00	0,00	40.605,00
2	Cazin	3.650.746,77	0,00	3.650.746,77
3	Čelić	592.585,97	0,00	592.585,97
4	Gračanica	600.000,00	600.000,00	0,00
5	Jablanica	219.803,42	0,00	219.803,42
6	Kakanj	6.840.787,24	0,00	6.840.787,24
7	Posušje	5.195.002,23	0,00	5.195.002,23
8	Sapna	499.000,00	499.000,00	0,00
9	Srebrenik	234.210,13	0,00	234.210,13
10	Stolac	502.208,74	0,00	502.208,74
11	Teočak	182.580,71	182.580,71	0,00
12	Tuzla	15.405.972,22	6.330.921,02	9.075.051,20
13	Zenica	1.197.550,00	0,00	1.197.550,00
14	Živinice	600.000,00	0,00	600.000,00
15	Grad Mostar	6.405.672,19	6.405.672,19	0,00
16	Ukupno (KM)	42.166.724,62	14.018.173,92	28.148.550,70

Izvor podataka: Federacija Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo finansija

PRILOG 7

**Pregled izdanih saglasnosti Ministarstva finansija Republike Srpske u
2010. godini za zaduženja općina i gradova po osnovu jamstava**

Naziv općine	Datum izdavanja saglasnosti	Izdane saglasnosti za garancije	Preračun u KM	Korisnik garancije	Namjena korištenja sredstava po iznosu
2	3	4	5	6	7
Bijeljina	18.02.2010.	100.000,00 KM	100.000,00	Republička uprava za geodetske i imovinskopravne poslove- Područna jedinica Bijeljina	Eksproprijacija u svrhu postavljanja mosta na kanalu Dašnica
Lopare	09.04.2010.	149.800,00 KM	149.800,00	JKP "EKO-KOM" LOPARE	Nabava osnovnih sredstava prema planu nabave JKP EKO-KOM Lopare
Bratunac	26.02.2010.	243.000,00 KM	243.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Milići	19.02.2010.	100.000,00 KM	100.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Osmaci	19.02.2010.	60.000,00 KM	60.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Šekovići	22.02.2010.	100.000,00 KM	100.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Srebrenica	22.02.2010.	222.000,00 KM	222.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Vlasenica	12.02.2010.	200.000,00 KM	200.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Zvornik	10.02.2010.	600.000,00 KM	600.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Grad Banja Luka	15.04.2010.	930.450,00 EUR	1.819.802,02	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Gradiška	12.04.2010.	210.000,00 EUR	410.724,30	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Prnjavor	19.04.2010.	150.000,00 EUR	293.374,50	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Laktaši	13.04.2010.	120.000,00 EUR	234.699,60	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Čelinac	27.04.2010.	60.000,00 EUR	117.349,80	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Srbac	27.04.2010.	28.800,00 EUR	56.327,90	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Kneževo	27.04.2010.	306,78 EUR	600,01	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Kotor Varoš	30.04.2010.	450,00 EUR	880,12	JP "DEP-OT"	Upravljanje čvrstim otpadom
Bratunac	18.05.2010.	612.000,00 KM	612.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Milići	18.05.2010.	250.000,00 KM	250.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Osmaci	20.05.2010.	154.000,00 KM	154.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Šekovići	19.05.2010.	308.000,00 KM	308.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Srebrenica	28.05.2010.	515.000,00 KM	515.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Vlasenica	19.05.2010.	511.000,00 KM	511.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Zvornik	20.05.2010.	1.465.000,00 KM	1.465.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Srebrenica	28.05.2010.	515.000,00 KM	515.000,00	JP "Regionalna deponija", ZVORNIK	Upravljanje čvrstim otpadom
Gradiška	15.06.2010.	1.974.375,00 KM	1.974.375,00	KP "Vodovod" a.d. Gradiška	EIB-Projekt rehabilitacije i rekonstrukcije vod. i kanal. mreže u RS-u
Brod	15.06.2010.	4.772.689,00 KM	4.772.689,00	KP "Vodovod i kanalizacija" a.d. Brod	EIB-Projekt rehabilitacije i rekonstrukcije vod. i kanal. mreže u RS-u
Laktaši	14.7.2010.	300.000,00 KM	300.000,00	KP "Budućnost" a.d. Laktaši	Zaduženja za investicijske radove prema programu detekcije i smanjenja gubitka vode u mreži
Ukupno (KM):			16.085.622,25	-	-

Izvor: Republika Srpska, Ministarstvo finansija Republike Srpske, stanje duga zaključno sa 30.09.2010. godine

PRILOG 8

**Analitički pregled stanja nevladinog vanjskog duga za period
2008 - 2010. godine**

(u 000 KM)

ŠIFRA NACE	NACE DJELATNOST	31.12.'08.	31.03.'09.	30.06.'09.	30.09.'09.	31.12.'09.	31.03.'10.	30.06.'10.	30.09.'10.
O1	Poljoprivreda, lov i pripadajuće uslužne djelatnosti	809	858	1.064	1.231	1.360	1.395	1.505	1.932
14	Vađenje kamenja	6.324	6.411	6.499	6.586	6.674	6.744	6.816	6.888
15	Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića	154.016	157.659	156.799	170.692	169.992	171.480	171.698	171.976
20	Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	23.012	23.388	23.671	23.751	23.830	24.738	28.014	28.014
26	Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala	61.291	61.382	62.997	65.267	76.652	76.957	73.104	73.104
27	Proizvodnja baznih metala	187.663	185.886	172.308	164.664	156.778	135.843	124.096	228.608
28	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	13.429	13.444	9.564	8.765	8.885	8.615	6.732	6.804
29	Proizvodnja mašina i uredaja, d.n.	11.844	12.399	13.968	13.912	14.746	15.084	15.084	14.996
31	Proizvodnja električnih mašina i aparata, d.n.	6.124	6.222	6.739	6.739	4.626	5.158	5.008	4.910
34	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	43.604	45.560	45.560	46.538	46.538	46.532	46.445	46.437
36	Proizvodnja namještaja; ostala prerađivačka industrija, d.n.	7.450	7.726	8.789	6.563	6.942	6.942	6.913	2.123
40	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i toplom vodom	10.702	10.951	11.395	14.944	18.749	18.718	19.146	19.027
45	Građevinarstvo	13.657	14.346	15.378	16.136	15.664	15.932	16.396	17.269
50	Trgovina, održavanje i popravak motornih vozila i motocikala; trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	47.006	46.986	47.077	50.993	51.389	49.543	47.241	47.225

51	Trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	413.921	590.336	538.424	577.358	592.109	546.152	565.425	555.000
52	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima; popravak predmeta za ličnu upotrebu i kućanstvo	58.975	71.667	78.231	80.826	98.418	87.328	83.589	80.317
63	Prateće i pomoćne djelatnosti u saobraćaju; djelatnost putničkih agencija	5.012	4.959	4.906	5.049	4.799	4.799	4.874	4.814
65	Finansijsko posredovanje, osim osiguranja i penzionih fondova	8.100.232	7.944.648	7.725.687	7.470.630	7.193.549	7.104.612	6.604.819	6.308.410
70	Poslovanje nekretninama	38.724	38.880	85.424	86.435	102.241	102.241	102.241	102.241
71	Iznajmljivanje mašina i opreme bez rukovaoca i iznajmljivanje predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	18.313	15.373	15.975	15.336	8.464	8.464	8.464	8.464
72	Računarske i srodne djelatnosti	7.770	3.475	3.444	3.406	3.595	3.610	3.626	3.626
74	Ostale poslovne djelatnosti	180.996	195.012	195.546	196.381	205.363	204.934	204.665	208.243
	Ostale djelatnosti	696.284	713.857	762.049	790.641	831.859	850.024	781.685	793.785
	UKUPNO	10.107.158	10.171.425	9.991.494	9.822.843	9.643.222	9.495.845	8.927.586	8.734.213

Napomene:

1) „Podaci su rezultat anketnog istraživanja o stranim ulaganjima koje CBBiH provodi redovno na kvartalnom i godišnjom osnovu. Isti obuhvaćaju samo one poslovne subjekte za koje raspolažemo informacijom da imaju iznos direktnog stranog ulaganja veći od mikrokreditne organizacije u BiH.“ – Centralna banka BiH, dopis broj 202/01-03-5-284/11, od 18.01.2011. godine.

2) Podaci su preliminarni